

KÜRD DİPLOMAT

xalqı mübariz və qəhrəman xalqdır

Heydər Əliyev

№ 10 (455) 30 Sentyabr-İlon-06 Oktyabr-Cotmeh, sal 2019
Ji meha şubatê sala 2003-a tê weşandin

*Həftəlik İctimai-siyasi qəzet
Rojnama heftename civakî û sîyasî*

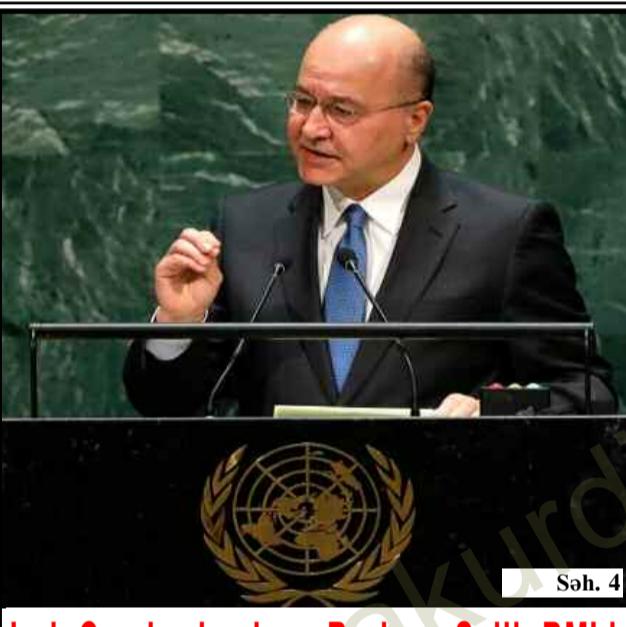
Qiyməti: 40 qəpik
Héjaye:

Bilirsən, nə etmiş kürdlər bir zaman?
Qurtarmış İslami çox ağır dardan!

Qədim Avropanın xəçpərəstləri,
Yüz illər sindirmiş göy məscidləri.

Müsəlman keçmişin öyrənsə əgər,
Kurdün dərgahına daim baş əyər.

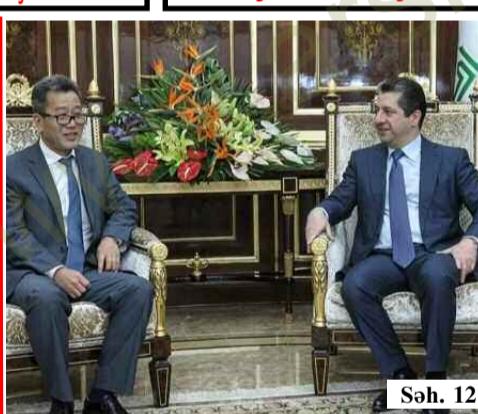
Sobahaddin Eloğlu

Prezident İlham Əliyev Bakı Nəqliyyat Agentliyinin "Koroğlu"
Nəqliyyat Mübadilə Mərkəzinin açılışında iştirak edib

Irak Cumhurbaşkanı Berhem Salih BM'de
Kürtçe konuştu: Sizleri kutluyorum

**Serok Barzanî peyamekî
pîrozbahiyê belav kir**

Başkan Neçirvan Barzani:
Üniversitelere destegimiz sürecek

Serok wezîr Barzanî
pêşwazî li Konsolê Çînê kir

Ma çend nivîskarên kurd wek
Firat Cewerî di nav me de hene?

Serokê fraksiyona PDKê daxwaza nasandina 25ê
ilonê wek roja niştimanî ya gelên Kurdistanê dike!

Prezident Administrasiyasının sektor
müdiri Gəncədə sakinlərlə görüşüb

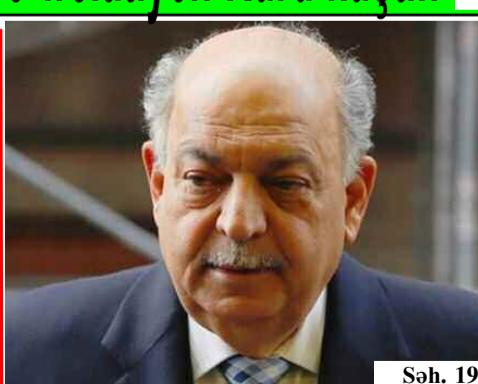
Aliyên Kurdistanî li ser lîsteyeke hevbes
li Kerkük û navçeyên Kurdistanî rêmeftin

1916 Kürd Tehciri

**Li Amedê roja 41'êmîn:
Mafê Kurdan tê binpêkirin**

DAİŞê êrisi Xaneqînê kir û 3 welatiyên Kurd kuştin

Li Amedê çalakîyên bi kurdi

Лавров призвал к урегулированию ситуации
в Персидском заливе через диалог

Эрбиль и Багдад работают над "дорожной
картой" по урегулированию нефтяных споров

Союз студентов Курдистана отметил вторую
годовщину референдума о независимости

Сирия требует вывода американских и
турецких войск с территории страны

Prezident İlham Əliyev Bakı Nəqliyyat Agentliyinin “Koroğlu” Nəqliyyat Mübadilə Mərkəzinin açılışında iştirak edib

Sentyabrin 25-də Bakı Nəqliyyat Agentliyinin “Koroğlu” Nəqliyyat Mübadilə Mərkəzinin açılışı olub.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva açılışa iştirak ediblər.

Son illərdə Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanda sürətli sosial-iqtisadi inkişafın təmin olunması istiqamətində nəhəng layihələr icra edilir. Bütün bunlar vətəndaşların sosial rifahının yaxşılaşdırılmasına, insanların rahatlığının, təhlükəsizliyinin təmin olunmasına yönəlib. Hazırda ölkədə keyfiyyətli ictimai nəqliyyat xidmətlərinin göstərilməsi ilə bağlı görülen işlər də məhz bu amillərdən qaynaqlanır.

Prezident İlham Əliyevin tapşırıq və göstərişlərinə əsasən, son illərdə nəqliyyat parkının müasirləşdirilməsi, sərnişinlərin müntəzəm marşrut avtobuslarından təhlükəsiz və rahat istifadəsini təşkil etmək məqsədilə bir sıra layihələr icra olunub. Bu layihələrdən biri də ictimai nəqliyyat sistemində yenilik olan Nəqliyyat Mübadilə mərkəzlərinin - HUB-ların yaradılmasıdır. Bu konsepsiya əsas məqsəd sərnişinlərin rahat gediş-gelişinin təmin edilməsi, şəhərdə nəqliyyatın mobilliyinə nail olunması, Bakının mərkəzi hissəsində nəqliyyat sıxlığının aradan qaldırılmasıdır. Bu layihənin icrası vətəndaşların rahatlığı ilə yanaşı, sərnişindənşmada təhlükəsizlik baxımından da mühüm rola malikdir.

Bakı Nəqliyyat Agentliyinin idarə Heyətinin sədri Vüsal Kərimli “Koroğlu” Nəqliyyat Mübadilə Mərkəzində yaradılan şərait barədə dövlətimizin başçısına və birinci xanımıma məlumat verdi.

Qeyd edildi ki, Heydər Əliyev və Ziya Bünyadov prospektlərinin kəsişmə nöqtəsi, Büyükşor qovşağı, eləcə də metronun “Koroğlu” stansiyasının yaxınlığındakı bu Nəqliyyat Mübadilə Mərkəzi ilk HUB olaraq 2016-cı ildə təşkil edilib. Pilot layihə olaraq mərkəz əvvəlcə yüksək konstruksiyalardan hazırlanmışdır. Lakin sonradan əhalidən gələn müraciətlərlə əlaqədar “Koroğlu” HUB 2019-cu ildə əsaslı şəkildə yenidən qurulub və burada müasir nəqliyyat infrastruktur yaradılıb.

Dövlətimizin başçısının tapşırığına əsasən, Agentlik tərəfindən Bakı şəhərinin əsas giriş-chış ərazilərində 5 böyük HUB təşkil edilib, şəhər və qəsəbələrdə isə 6 kiçik HUB-in yaradılması planlaşdırılır. Bütün

mərkəzlərdə buradakı kimi ən yüksək şərait yaradılacaq.

Prezident İlham ƏLİYEV: Əlbəttə, biz bu sahəyə böyük

logiyaları avadanlığı, havalandırma sistemi ilə təchiz edilmiş 10 gözləmə zalı var. Gözləmə zalları Azərbaycanın elm, ədə-

matləndirdi.

Mərkəzin əsas özəlliklərinən biri də ərazidəki istirahət parkıdır. Parkda qurulan ən

nişin tutumu yüz nəfərlikdir.

Prezident İlham Əliyev əlavə müasir avtobusların alınması ilə bağlı tapşırıqlarını verdi.

diqqət göstəririk. Çünkü vətəndaşların rahatlığı hər şeydən üstündür. Ona görə ən müasir avtobuslar alınır, nəqliyyatla və təhlükəsizliklə bağlı çox ciddi tədbirlər görülür. Bu işləri davam etdirir. Şəhərimizin hər bir yerində ən yüksək səviyyəli nəqliyyat şəraitini yaradılmalıdır.

* * *

Məlumat verildi ki, paytaxtın yollarında yeni səkilər salınıb, görmə əngəlli vətəndaşlar üçün şərait yaradılıb. Hökumət evinin arxasında pilot layihə kimi velosiped yolunun salınması nəzərdə tutulur. Yolun 100 metrlik hissəsi artıq hazırdır. İndi velosiped yolunun örtüyü ilə bağlı təcrübələr aparılır. Bu yolun salınmasında əsasən yerli materiallardan istifadə edilir. Bakı şəhərində ümumilikdə 18,5 kilometrlik, ilk mərhələdə isə 7,5 kilometrlik velosiped yolunun salınması nəzərdə tutulur.

Diqqətə çatdırıldı ki, şəhərdə parklanma ilə əlaqədar ilkin mərhələdə 600-dək yer müəyyənləşdirilib. İndi bu istiqamətdə infrastruktur işləri görülür.

Sonra dövlətimizin başçısı və birinci xanım Türkiyənin BMC şirkətinin istehsalı olan avtobusa baxdılar.

Bildirildi ki, burada dörd platformdan ibarət avtobus terminalı inşa edilib. Platformalarda müasir informasiya texno-

biyyat, mədəniyyət, incəsənat, tarix, idman sahələrində əldə etdiyi uğurları, zəngin dəyərləri əks etdirən yazılı və qrafik məlumatlar əsasında tərtib edilib. Hər bir zalda maarifləndirici məlumatlarla yanaşı, kitab rəfləri də quraşdırılıb. Gözləmə zalları ilə yanaşı, mərkəzdə 5 köşk, 1 idarəetmə otağı, tibb məntəqəsi, ana və uşaq otağı inşa edilib. Zallar içməli su ilə də təmin olunub.

Ətraf kənd və qəsəbələri şəhər mərkəzi ilə birləşdirən 30 müntəzəm marşrut xətti üzrə 430-a yaxın avtobusun fəaliyyət göstərdiyi mərkəzin xidmətlərindən gün ərzində 270 min nəfərə yaxın sərnişin istifadə edəcək. Ümumilikdə isə gün ərzində Bakı şəhərində 2,2 milyon sərnişin daşınır. Burada hər bir marşrut xətti üzrə avtobuslar üçün dayanacaq yeri müəyyən edilib, məlumatlandırmaçı lövhələr yerləşdirilib.

Paytaxtın avtobus parkının yenilənməsi məqsədilə Prezident İlham Əliyevin müvafiq Sərəncamına əsasən 300 yeni avtobus sifariş olunub. Avtobuslardan 168-i artıq BNA-yə təhvil verilib. Oktyabrın sonunda avtobusların sayı 200-ə çatdırılacaq. Ümumilikdə bütün avtobusların ilin yekununda təhvil verilməsi planlaşdırılır.

Prezident İlham Əliyev burada yaradılmış şəraitü yüksək qiyy-

müasir işıqlandırma sistemi gecələr buraya xüsusi gözəllik bəxş edir.

Prezident İlham ƏLİYEV: Biz bu parkı mənim təşəbbüsümə bir neçə il bundan əvvəl yaratmışq. İndi bura gözəl bir istirahət zonasıdır. Bu da parka bitişik olan bir yerdir. Burada gözəl şərait var. Biz böyük bir ərazini ictimai yerə çevirdik. Çünkü bəzi fikirlər var idi ki, burada tikinti aparılsın, binalar tikilsin. Mən icazə vermədim, dedim ki, bura vətəndaşların rahatlığı üçün ictimai zona olmalıdır. İndi bura böyük ərazidir. Şəhərin mərkəzində yeni gözəl istirahət və nəqliyyat mərkəzi yaradılıb.

* * *

Sonra dövlətimizin başçısı və birinci xanım Türkiyənin BMC şirkətinin istehsalı olan avtobusa baxdılar.

Məlumat verildi ki, sərnişindənşmada tələblərinə tam cavab verən bu avtobuslar rahatlığı ilə fərqlənir. Avtobusların ən üstün cəhəti onun sixilmiş təbii qaz mühərrikli olmasıdır. “BakuBus” MMC üçün əvvəllər sifariş edilən avtobuslar 300 kilometr məsafə qət edə bilirdi, sixilmiş təbii qaz mühərrikli avtobuslarda bu məsafəni 600 kilometrədək artırmaq mümkün olub. Bu avtobusların salonu və mühərrik sistemi tamamilə dəyidirilir. İyirmi altı oturacaq yeri olan avtobusların ümumi sə-

Qeyd edək ki, “Koroğlu” Nəqliyyat Mübadilə Mərkəzi istər yol hərəkətinin təşkili, istərsə də sərnişindənşmə sahəsinə müsbət töhfə verəcək. Bu mərkəz şəhərdaxili və şəhərlərarası avtobuslar, metro və dəmir yolu nəqliyyatı kimi ictimai nəqliyyat növlərini birləşdirən və onların arasında daşımaçıları asanlaşdırın nəqliyyat infrastrukturudur. HUB konsepsiyası əsasən şəhərətrafi ərazilərdən şəhər mərkəzinə gələn avtobusların hərəkətinin mərkəzləşdirilmiş şəkildə təşkili, həmçinin sərnişindənşmada səmərəli idarəetmənin və nəzarət mexanizminin gücləndirilməsində mühüm rol oynayır.

Son illərdə dövlətimizin başçısının sərəncamlarına, tapşırıq və göstərişlərinə uyğun olaraq, Bakının qəsəbə və kəndlərində müasir yollar salınıb, orada yaşayınların sosial məsələlərinin həlli üçün konkret addımlar atılır. Bu mərkəzin yaradılması da bu istiqamətdə atılan addımların ardıcıl xarakter aldığı göstərir. Belə ki, bu infrastruktur Bakının qəsəbələrində yaşayanların şəhər mərkəzinə, həmçinin əks istiqamətə rahat və təhlükəsiz hərəkətini təmin etməklə, ümumilikdə, paytaxtda sərnişindənşmə xidmətinin müasirləşdirilməsinə töhfə verəcək.

Başkan Barzani: Boyun eğmeyenlere selam olsun

Başkan Barzani Kürtistan Bölgesi'nin bağımsızlık referandumunun ikinci yıldönümü vesilesiyle "Bugün tarihi bir gündür. Hiçbir zaman boyun eğmeyenlere selam olsun" mesajını verdi.

Başkan Mesud Barzani, Kürtistan Bağımsızlık Referandumu'nun 2'nci yıldönümünde, "Bugün özel bir gündür. Hiçbir zaman boyun eğmeyenlere selam olsun" dedi. Başkan Barzani, tarihi bağımsızlık referandumu'nun 2'nci yıldönümü dolayısıyla Twitter hesabından bir mesaj paylaştı.

25 Eylül'ün özel bir gün olduğunu vurgulayan Başkan Barzani, "Hiçbir zaman boyun eğmeyenleri selam olsun" ifadesini kullandı. nerinaazad.org

Antik Kürt Alfabesi

M.S. 855 yılında yazmış olduğu Shawq Al-Mustaham adlı kitabında bu alfabeyle deinen İslam âlimi Ibn Vahşıya (Ibn Wahshiyya) (Arabic: شوقي بن وبا), bu antik Kürt Alfabesi ile yazılmış en az otuz kitabı o dönemde Bağda'da olduğunu belirtmiştir.

Old Kurdish Alphabet

Ibn Vahşıya ayrıca, bu Antik Kürt Alfabesi'nde yazılmış iki bilim kitabı şahsen Şam'da bulmuş ve Arapça'ya çevirdiğini de yazmıştır.

Bu kitap 1806'da İngilizce'ye çevrilmiştir:

"1806 by Joseph Hammer as Ancient Alphabets and Hieroglyphic Characters Explained; with an Account of the Egyptian Priests, their Classes, Initiation, and Sacrifices in the Arabic Language by Ahmad Bin Abubekr Bin Wahishih".

HDP İl Binasına Saldırı...

Çocuklarının "dağa kaçırıldığı" iddiasıyla HDP Diyarbakır İl Binası önüne getirtilen ailelerin eylemi 25'inci

gündünde. Eyleme getirtilen aile sayısı 20'yi geçmezken, bekletilen grup parti binasına saldırırda bulundu. Çocuklarının katıldığı bir televizyon programında "kendi istekleriyle dağa çıktıkları" ifade etmelerine tepki gösteren grup, HDP İl Binasına girmeye çalıştı. Binaya girişleri engellenenler bu kez slogan atarak parti binasına şşe ve taşlarla saldırdı. Polis ablukası altında bulunan HDP binası öndeği saldırganlık aralıklarla sürüyor. [Nerina Azad](http://nerinaazad)

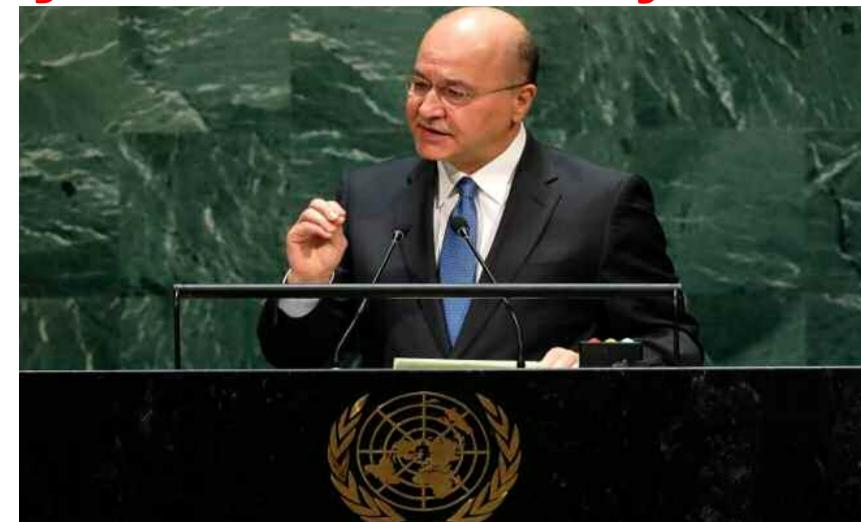
Irak Cumhurbaşkanı Berhem Salih BM'de Kürtçe konuşmuştu: Sizleri kutluyorum

Irak Cumhurbaşkanı Berhem Salih, BM Genel Kurulu konuşmasının bir bölümünde Arapça'dan Kürtçe'ye dönerek Irak Kürtistan Bölgesel Yönetimi halkına seslen-di. Kendisi de Süleymaniyesi bir Kürt olan Salih, "Özgür ve refah içindeki bir yaşama, barışa ve güvenliğe ulaşma mücadeleiniz için sizleri kutluyorum" dedi.

DUVAR – Irak Cumhurbaşkanı Berhem Salih, Birleşmiş Milletler (BM) Genel Kurulu'nda yaptığı konuşmanın bir kısmında dinleyicilere Kürtçe hitap etti. Salih, konuşmasının bir noktasında Arapça'dan Kürtçe'ye geçerek doğrudan Irak Kürtistan Bölgesel Yönetimi halkına seslendi.

'MÜCADELENİZ İÇİN KUTUYORUM'

Salih, konuşmasının 40 saniye süren Kürtçe bölümünde şu ifadeleri kullandı: "Halkımızı, gençliğimizi, toplu mezarlarda ve Enfal'deki diktatörlük kurbanlarının ailelerini selamlıyorum. Özgür ve refah içindeki bir yaşama, barışa ve güvenliğe ulaşma mücadeleiniz için sizleri kutluyorum. Sizin umutlarınızı ve arzularınızı gerçekleştirmek bizim görevimiz. Yolumuz zorlu ama değişmeye arzumuz ve

uluslararası toplumun desteğiyle bu yolda başarılı olacağız." Irak Cumhurbaşkanı, konuşmasının devamında İran'la yaşanan gerilimin Irak'ı da yeniden terör ve şiddet sarmalına sokma riski taşıdığı uyarısı yaptı. Salih, "Bölgesel gerilimler, bölgede teröre yeniden yükselme alanı veriyor" diye konuştu. Iraklı lider, ülkesinin tüm komşularıyla iyi ilişkiler kurmak istediği vurgusu da yaptı.

TALABANI DE KÜRTÇE KONUŞMUŞTU

Salih BM kürsüsünden dünya liderlerine Kürtçe seslenmesi bir ilk

değil. Irak'ın Saddam Hüseyin diktatörlüğü sonrasında ilk cumhurbaşkanı olan Celal Talabani de, 2005 yılında BM Genel Kurulu'na Kürtçe seslenerek, "Irak Kürtistan'ın hem demokratik deneyim, hem de ekonomik, kültürel ve toplumsal gelişme için bir model haline gelmiş olması bir gurur kaynağı" ifadelerini kullanmıştı.

Irak'ın 2005'te yazılan anayasası, cumhurbaşkanının bir Kürt olmasını öngörüyor. Anayasada, Arapça'nın yanı sıra Kürtçe de resmi dil olarak tanımlanıyor. gazeteduvar.com.tr

Iran'ın ABD saldırısına karşılık veririz açıklamasına Irak'tan sert yanıt

Iran'ın Bağdat Büyükelçisi İrc Mescidi, "ABD, İran'a karşı askeri saldırırda bulunursa buna biz de kuvvetle karşılık veririz" açıklamasına, Irak Savunma Bakanlığı İran Büyükelçisine sert yanıt vererek buna izin vermeyiz dedi.

Mecidi, "ABD, İran İslam Cumhuriyeti'ne karşı askeri saldırırda bulunursa buna biz de kuvvetle karşılık veririz. Irak veya dünyanın neresinde olursa olsun ABD güçlerine saldırırız." ifadelerinde bulundu.

ABD'nin Irak'taki varlığını da kabul etmediklerini dile getiren Mescidi, "ABD'liler Irak'ın ve bölgedeki herkesin iç işlerine karışıyor. ABD güçlerinin Irak ve bölgede bulundukları tüm noktalarдан çıkarılması gerekiyor. Varlıklar, gerginliği artırıyor ve güvensizlik yaratıyor." dedi.

'İzin Vermeyiz'

Irak Savunma Bakanlığı İran Büyükelçisine sert yanıt vererek, Irak topraklarından ABD'ye karşı bir saldırıya izin verilmeyeceğini ve

bu konunun 'kırmızı çizgileri' olduğunu ifade etti. İran'ın Bağdat Büyükelçisi İrc Mescidi dün yaptığı açıklamada, şayet ABD İran'a yönelik bir saldırısı gerçekleştirirse kendilerinin ABD'nin Irak'taki işlerine saldıracağını duyurdu.

Irak Savunma Bakanlığı Sözcüsü Tehsin El Xefaci, İran Büyükelçisi'nin dün yaptığı açıklamaya ilişkin olarak bugün çok sert bir dille, 'Irak topraklarının ABD ile

Iran arasında gelişecek bir savaşın meydan muharebesi olmasına izin vermeyeceğiz' dedi.

Irak Savunma Bakanlığı Sözcüsü konuşmasının devamında, Irak topraklarını hiç bir gücün yada ülkenin başka ülkelere karşı savaş yürütme sahası olarak kullanmasına izin vermeyeceklerini,

çünkü Irak sınırlarının kendileri açısından 'kırmızı çizgi' olduğunu altını çizdi. Nerina Azad

Kürt yönetmen Kazım Öz 15 yıl hapis istemiyle yargılanıyor

Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hazırlanan iddianame, 9. Ağır Ceza Mahkemesi'nce kabul edilmişti.

Iddianamede, Kazım Öz hakkında "silahlı terör örgütüne üye olmak" suçlamasıyla 7 yıl 6 aydan 15 yıla kadar hapis cezası isteniyor.

Yönetmen Kazım Öz, Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturma kapsamında Dersim Pertek'de 24 Kasım 2018 tarihinde gözaltına alınmış, Diyarbakır'a götürülmüştü.

İki günlük gözaltı sürecinden sonra Öz, savcılıkta ifadesinin ardından 'adli kontrol' şartıyla serbest bırakılmıştı. Öz hakkında Diyarbakır

'Bahoz' ve 'Zer'in yönetmeni Kazım Öz, Türkiye'de bağımsız sinemanın önde gelen isimlerinden biri olarak tanınıyor.

Uluslararası pek çok festivalden çok sayıda ödül alan yönetmen, son filmi Zer ile Kültür Bakanlığı'ndan destek almıştı.

Ancak yine bakanlık tarafından filmin bazı sahneleri sansürlenmiş, filmin yasaklanan yerleri İstanbul Film Festivali'nde 'siyah sahneler' halinde beyazperdeye taşımıştı. Bunun üzerine bakanlık harekete geçip, siyah sahneleri de sansürlemiştir. krdnews.net

Berhem Salih'ten 'egemenlik' vurgusu

Irak Cumhurbaşkanı Berhem Salih, "Topraklarını ve egemenliğini korumaktan sorumlu olan Irak'ın kendisidir" dedi. ABD Başkanı Donald Trump ile Berhem Salih, New York'ta devam eden Birleşmiş Milletler (BM) 74. Genel Kurulu görüşmeleri kapsamında ikili görüşme gerçekleştirmiştir.

Irak Cumhurbaşkanlığı tarafından görüşmeye ilişkin yapılan açıklamada, ikili ilişkilere önemine dikkat çektiği belirtildi.

ABD Başkanı Donald Trump'a yaptığı ikili görüşmede Berhem Salih'in, "Topraklarını ve egemenliğini korumaktan sorumlu olan Irak'ın kendisidir" dediği belirtildi.

Irak'ın teröre karşı büyük zaferler elde ettiğini dile getiren Salih, "Bizler şimdi yeniden imar üzerine çalışıyoruz" ifadesini kullandı.

Donald Trump ise görüşmede, ülkesinin Irak ile uzun ve iyi ilişkilere sahip olduğunu belirterek, IŞİD'in bitirmenin önemli bir iş olduğunu vurguladı.

Trump, İran ile müzakere ihtimaline ilişkin, "Onlar görüşmek isterler. Bu konu üzerinde henüz çalışmamıştık. Onlar burada (New York). Biz buradayız ama henüz görüşme konusunda anlaşmadık" ifadesini kullandı.

Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, Pakistan Başbakanı İmran Han ve Almanya Başbakanı Angela Merkel gibi birçok liderin İran konusunda arabuluculuk yapmak istediği vurgulayan Trump, "Birçok kişi bizi masaya oturtmak istiyor. Ne olacağını göreceğiz ancak şu anda toplantı konusunda anlaşmadık" değerlendirmesinde bulundu.

Salih de ABD'nin Irak'a verdiği destek için Trump'a teşekkür etti.

rudaw.net

Macron, Türkiye'nin mültecileri kullanarak Suriye'de alan açmaya çalışmasını kabul etmeyeceğiz

Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, Türkiye'nin mültecileri kullanıp kendisine Suriye'de alan açmaya çalışmasını kabul etmeyeceklerini ifade etti.

Avrupa Konseyi'nin 70'inci yıl etkinlikleri kapsamında geldiği Strasbourg'ta konuşan Macron, Türkiye'ye sert eleştiriler yöneltti.

Türkiye'de insan hakları savunucuları ve demokratik ilkeleri savunan kesimlere yönelik baskılara dikkat çeken Macron bu şekilde insan hakları ve hukuk devletinin geriletiğini ifade etti.

Türkiye'nin mülteciler ve göçmenler konusunu bir baskı aracı olarak kullandığını belirten Macron, bu yönlü baskılara hiçbir zaman boyun eğmeyeceklerini söyledi.

Macron, Türkiye'nin üç yıl önce yapılan anlaşmaya uyması gerektiğini de kaydederek AKP hükümetinin mültecileri kullanıp kendisine Suriye'de alan açmaya çalışmasını kabul etmeyeceklerini belirtti.

Başkan Neçirvan Barzani: Üniversitelere destegimiz sürecek

Kürdistan Bölgesi Başkanı Neçirvan Barzani, "Kürdistan'daki tüm üniversitelere destek ve yardımlarımız sürecek" dedi.

Başkent Erbil'deki Kürdistan Üniversitesi mezunlarının düzenlediği törende konuşan Kürdistan Bölgesi Başkanı Neçirvan Barzani, üniversitenin faaliyetleri ve mezunlarının elde ettiği başarılırlara değindi. Neçirvan Barzani, kurucusu olduğu Kürdistan Üniversitesi'nin düzenlediği törende, Kürdistan Üniversitesi'nin öncelikle ülkeye her alanda hizmetin kapısını açtığını kaydetti.

Üniversitelere desteklerinin devam edeceğini vurgulayan Neçirvan Barzani, "Kürdistan Üniversitesi, mezunlarının ne denli donanımlı ve ülkesine hizmet eden şahsiyetlerden oluştuğunu ispatlamıştır. Kürdistan'daki tüm üniversitelere destek ve yardımlarımız

sürecek. İnsanlık birlikte olmakla gelişmiştir, Kürdistan Üniversitesi bunu yaptığı çalışmalarla ispatlamıştır" ifadelerini kullandı.

Kürdistan Bölgesi Başkanı, "Gençlerimizin başarısı gelecekteki nesillere ilham kaynağı olup

öncülük edecektir" diye konuştu. Neçirvan Barzani, üniversitenin İngilizce'ye yoğunluk vererek, dünyadaki teknolojik, ekonomik ve politik gelişmelerle Kürdistan Bölgesi'nin gelişimine katkı sağlama için kurulduğunu dile getirdi.

Nerina

Kürt partilerinden ortak açıklama

Kürt partilerinin genel başkanları, Türkiye'nin sürdürdüğü operasyonların tek amacının Kurt halkına dört parçada diz çöktürmek olduğunu belirterek, operasyonlara karşı birlik çağrısı yaptı.

Türk Silahlı Kuvvetleri'nin (TSK) Kürdistan bölgesinde sürdürdüğü "Pençe Harekatı", Rojava'da dönük operasyon tehditleri, kayım atamaları ve HDP'ye yönelik saldıruları Özgürlik Partisi Genel Başkanı Mehmet Kamaç, KDP-Bakur Genel Başkanı Sertaç Bucak ve Azadi Partisi Genel Başkanı Ayetullah Aşiti değerlendirdi.

Pençe Harakatı'nın AKP-MHP iktidarının son dört yılda Kurtlere ve Kurtlerin kazanımlarına yönelik başlattığı operasyonun bir parçası olduğunu belirten İnsan ve Özgürlik Partisi Genel Başkanı Mehmet Kamaç, şöyle dedi:

"Pençe operasyonunu tek başına ele almak bizi yanlışlıkla düşürür. Bakur'dan, Rojava'ya ve Başur'a kadar Türkiye'nin Kurt kazanımlarına yönelik saldırıları toplayın

görmek gerekiyor. AKP-MHP iktidarının son dört yıllık siyasetinde temel hedef Kurtlerin kazanımlarını bir şekilde elinden almak ve Kurtleri coğrafyalıyla birlikte tekrar dan parçalamaktır. Bu nedenle Pençe operasyonları bunun sadece bir parçasıdır. Türkiye dış ilişkilerinde şuan sadece 'Kurtler hiçbir şey olmasın' diye bir Rusya'ya bir ABD'nin kapısına gidiyor. Ama bu yapılmırken gerçekten bir devletin şahsiyetine, cittiyetine yakışmayacak tarzda yapılıyor. Buradaki tek amaç Kurtlere bu yüzyılda diz çökütmektir."

Türkiye'nin kuruluşundan bugüne kadar hep Kurtler üzerinde siyaset yürüttüğü ifade eden KDP-Bakur Genel Başkanı Sertaç Bucak ise, şunları söyledi:

"Türk devleti Kurtleri güvenlik sorunu olarak görüyor. Bundan kaynaklı da Kürdü parçalamak için askeri operasyonlar başlatıldı. Ama devletin yürütmüş olduğu mevcut siyaset bugüne kadar amacına ulaşmamıştır. Bu durum

Cumhuriyet tarihinde iktidara gelen tüm partilerin Kurtlerin haklarına saldırdığını belirten Azadi Partisi Genel Başkanı Ayetullah Aşiti, her iktidarın savaşla ayakta kalmaya çalıştığını söyledi. Kurt halkını kabul etmeyen, inkar eden zihniyete karşı Kurt ittifakı kurduklarını ifade eden Aşiti, "Eğer AKP gerçekten İslamiyet'ten bahsediyorsa ilk önce bu baskı ve zulümelerden vazgeçsinler. Fakat onların İslamiyet'le ilgisi yok. Onlar sadece toplumun sosyolojik yapısına göre siyaset yapıyor. Kurtler de buna karşı dikkatli olmalıdır. Kurtlere sesleniyorum; Ey Kurtler hangi dinden, hangi görüşten olursanız olun ama birlik olun. Kurtler birbirine karşı duyarlı ve birlik olmalıdır" dedi.

nerinaazad.org

PKK, Haşdi Şabi bölgelerinde askeri kamp kurdu

eğitmek için bir kamp kurduğu burda eğittiği savaşçıları Kandil'e gönderdiği bildiriliyor.

BasNews'e konuşan Kifri Bölgesi KDP Komitesi Başkanı Sebah Mihemed, "Hurmatû (Hurmatû kenti Kürdistani bölge olmasına rağmen Irak'ın Selahaddin Vilayeti'ne bağlı) ve bir kısmı Kifri'de olmak üzere PKK gerililerinin köylerden vergi topluyor" dedi. KDP'li yetkili ayrıca PKK'nın

Hurmatû sınırlarında bir askeri kamp kurduğunu ve genç yaşındaki gerilla adaylarını bu kampta eğittiğinden sonra Kandil'e gönderdiğini söyledi. 250'ye yakın PKK savaşçısının Hurmatû çevresinde bulunduğu dile getiren Sebah Mihemed, sözkonusu bölgenin Haşdi Şabi kontrolünde olduğunu ve gerilla adaylarının bu büyük askeri kampa ağır ve hafif silahlar üzerine eğitildiklerini dile getirdi.

Basnews

1916 Kürd Tehciri

Kurd tarihinde, gizli kalması, karanlıkta kalması, aydınlığa çıkarılmaması istenen dönemler vardır. Bazı dönemlerin karanlıkta kalması için özel çaba sarfedilir. 1916 Kürd Tehciri böyle bir dönemdir.

1914-1915 özellikle Ermeniler için çok önemli yıllardır. Ama bu yıllar, Ermeni soykırımı, Türkiye'de olmasa bile, Batı'da, belgelere dayanarak ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir. Kaldı ki son 10 -15 yıldır, Türkiye'de de bu konularda önemli çalışmalar yayımlanmıştır. Bu çalışmalar sürdürülmektedir. Ama, 1916 Kürd Tehciri, Türkiye'de de, Batı ülkelerinde de gerekli ilgiyi görmemiştir. Bu dönemin gizli kalması, karanlıkta kalması için özel bir çabanın sarfedildiği anlaşılmaktadır. Büyük Kürd Tehciri sürecine, kayıt dışı operasyonlar muamelesi yapıldığı da söylenebilir.

Jakop Kunzler (1871-1949), Kan ve Gözyaşları Ülkesinde, Dünya Savaşı Sırasında Mezopotamyada Yaşananlar 1914-1918 (Belge Yayınları, Çev. Perim Ozan, 2012, İstanbul) kitabında bu durumu çarpıcı bir şekilde ortaya koymaktadır. Jakop Kunzler, 1899-1922 yılları arasında, Urfa'da, Alman Doğu Misyonuna bağlı bir İsviçre hastanesinde hasta bakıcı olarak çalışmaktadır. 1915 Ermeni Soykırımı'nı, 1916 Kürd Tehciri'ni çok yakından izlemiştir. Yaşadıklarını da 1920 yılında kaleme almıştır.

Jakop Kunzler Ermeni Soykırımı'nın, Kürd Tehciri'nin çok yakın bir tanığıdır. Belki de tek tanığıdır. Yaşadıklarını, izlenimlerini 1920 yılında kaleme alması çok önemli ve değerlidir.

Jakop Kunzler, Batı ülkelerinde Ermeni Soykırımı'nın, etraflı bir şekilde incelediğini fakat, Kürd Tehciri olsunsa kimse kimseyi vurgulamaktadır. Jakop Kunzler bu konuda şunları söylemektedir.

"Ermenilerin kökünü kazımak isteyen Jön Türklerin, aslen Ermenistan'ın yukarı bölgesinde yaşayan ve kendi dinlerinden olan Kürtleri de evinden yurdandan ettiğini hiçbir Avrupa gazetesi yazmamıştır. Başta Ermenilere de yapıldığı gibi, Kürtlerin güvenilmez insanlar olduğu ve Rusların tarafına geçebilecekleri bahane edilerek uygulandı bu. Böyle bir sonuca varmalarına Kürtlerin ne kadar sebebiyet verdiğini bilmiyorum. Bildiğim, sürülenler arasında, savaşın başında Ruslara karşı meydanda cesurca savaşmış ve Türklerin şimdi kendilerine böyle muamele etmesini nankörlüğün alanı olarak gören yüksek rütbeli Kürd subayların da olduğunu." (s. 110)

"... 1916 kişinda, Cabahcur, Palu, Muş bölgelerinden, Erzurum ve Bitlis vilayetlerinden Kürtler sürüldü. Tahminen 300.000 civarında Kürt günde gönderildi. Önce Yukarı Mezopotamyaya, en çok da Urfa civarına yerleştirildiler. Fakat batıda Antep ve Maraş civarında konaklayanlar da vardı. 1917 yazında Konya ovasına nakiller başlıdı. Genç Türklerin niyeti, Kürtleri kendi vatanlarında bırakmamaktı. İç Anadolu'da, Türklerin içine karışarak yavaş yavaş kaybolacaklardı Kürtler." (s. 110-111) Sürgün konvoylarındaki Kürtlere yapılan muamele Ermenilere yapılan muameleden çok farklıydı. Yolda hiç eziyet çekmediler, kimse onlara dokunamıyordu. Fakat en korkuncu, sürgünlerin kişi ortasında yapılmış olmasıydı. Akşam Kürt kafilelerinden biri bir Türk köyüne geldiğinde, köylüler korkudan hemen kapılarını kapatıyordu. Bu yüzden bu zavallı insanlar kişi ortasında geceyi yağmur ve kar altında geçirmek zorunda kalıyor. Ertesi sabah köylüler, donarak ölenler için toplu mezarlar kazıyorlardı..." (s. 111)

Celal Temel'in 1916 Kürd Tehciri kitabı yayımlanmıştır. Kitabın tam adı şöyle: Birinci Dünya Savaşı Yıllarında 1916 Kürd Tehciri ve İttihat ve Terakki'nin İskan ve Nüfus Politikaları (1913-1918) İBV Yayınları, Eylül, 2019, İstanbul, XXI 459 s.

Celal Temel 1916 Kürd Tehciri çalışmasında, Fuat Dündar'ın, İttihat ve Terakki'nin Müslümanları İskan Politikası (1913-1918) (İletişim Yayınları, 2001, İstanbul) ve Modern Türkiye'nin Şifresi, İttihat ve Terakki'nin, Etnisite Mühendisliği (1813-1918) (İletişim Yayınları 2008, İstanbul çalışmalarına vurgu yapıyor.

Celal Temel'in bu konuda vurgu yaptığı başka bir çalışma da, Pervin Erbil'in, Zağros'un Ötesine, Zaman'a Yayılmış Kürd Tehciri Gerçek'i dir. (Peri Yayınları, 2016 İstanbul)

Celal Temel, Jakop Kunzler'in yukarıda belirtmeye çalıştığım kitabının da çok ayrıntılı bir şekilde incelemiştir.

Celal Temel bu incelemesinde, Birinci Dünya Savaşı yıllarda, 1916-1917 yıllarında gerçekleşen Kürd sürgünlerini etraflı bir şekilde, belgelere dayanarak anlatmaktadır. 800 binden fazla Kürd tehcire tabi tutulmuştur. Bundan çok azı, Orta ve Güney Anadolu'daki sürgün alanlarına varabilmisti. Bu trajik durumu Hizanızade Kemal Fevzi, Jîn'deki bir yazısında (3 Eylül 1919, Sayı 24) şöyle

anlatmaktadır.

"Evet onlar! Hani Bitlis'ten, Muş'tan, Van'dan, Erzurum'dan kalkarak diyar diyar göçen, sürünenler yok mu? İşte onlar! Urfa topraklarında ebedi durgunluk ve avuntusunu arayan kimsesizler. Ah evet onlar! Perişan bir yörenin, sahipsiz, kimsesiz yurtsuz kalan ve bir lokma ekmeğ bulamadan ölen evlatları! Onlar ki, işte bize yadiğar bıraktıkları dertler tükenmiyor, tükenmeyecektir."

Celal Temel, Hizanızade Kemal Fevzi'nin bu çığlığını, incelemesinin başına koymustur. (s.IV)

Celal Temel, Önsöz'de de, incelemeyle ilgili olarak kısaca şöyle bir bilgi vermektedir: "Bu kitapta, I. Dünya Savaşı yıllarda, Osmanlı İktidarı İttihat ve Terakki Cemiyeti tarafından gerçekleştirilen; kayıt dışı kalmış, saklanmış, bilinmeyen veya çok az bilinen dramatik Kürd Tehciri gerçeği anlatılmaktadır. Bu gerçeği anlamak için, öncelikle, biraz da uzun yazmak zorunda kaldığım bu önsözün okunmasının yararlı olacağını belirtmek istiyorum." (s.XV)

Celal Temel, 1916 Kürd Tehciri incelemesinde, Tehcir, sürgün olayının bütün yönlerini etrafı bir şekilde incelemektedir. Büyük Kürd Tehciri'nin hazırlıkları, bu konuya ilgili resmi yazışmalar, tehcir kararının uygulanması, ayrıntılı bir şekilde ele alınmaktadır. Büyük Kürd Tehciri'nin 1917'de sürdürdüğü de belirtilmektedir. Kürd liderlerin sürgünleri özellikle çok önemli bir konudur. Bu da etraflı bir şekilde düşünülmüş ve planlanmıştır.

Kör Hüseyin Paşa, Sibkanlı Aldülmecid Bey, yazar Yaşar Kemal'in ailesi, din Adamı Sadreddin Yüksel, yazar Hasan Kiyafet'in ailesi, Ozan Ruhi Su, Konya, Kulu'daki Burunağı köylüleri tehcir edilenler arasındadır.

İncelemede, Ermenilerden ve Kürdlerden boşalan alanlara, Kafkaslardan ve Balkanlardan göçle gelen, getirilen ailelerin yerleştirildiği de incelenmektedir.

Kurd sürgünlerinin savaştan ve tehcirden sonra yaşadıkları dram da etkili bir şekilde anlatılmaktadır.

Jîn, Kürdistan, Serbesti, Hinkerê Zimanê gibi yayın organlarında, sürgünlerin nasıl ele alındığı değerlendirildiği de incelenmektedir. Bu incelemenin gerçekleştirilemeyeceğinde çok büyük emeklerin harcandığı çok açık bir şekilde görülmektedir.

'Hasta Adam' Neler Yaptı?

Gerek 1915 Ermeni soykırımının, gerek 1916 Büyük Kürd Tehciri'nin, Osmanlı'nın, Batılı ülkeler tarafından 'Hasta Adam' olarak değerlendirildiği bir zamanda yapılmış olması dikkatlerden uzak değildir. 'Hasta Adam' hem Ermenilere, hem Kürdlere karşı gerçekleştirilen bu kadar büyük, kapsamlı, derin operasyon planlarını, tasarımlarını, nasıl yaşama geçirebilmisti? Bu konuda ayrı bir inceleme konusu olmalıdır.

Büyük Kürd Tehciri'nin Temel Nedeni Neydi?

Kurd Tehciri'nin, sürgünlerin temel nedeni devletin asimilasyon politikası ve bu çerçevede oluşan istekleridir. Kürdlerin Türkçeye asimile edilmesi İttihat ve Terakki döneminde oluşturulan bir politikadır. 1916 Kürd Tehciri bu politikanın çok önemli bir uygulamasıdır. Cumhuriyet döneminde bu politika ve uygulamalar kararlı, istikrarlı, bir şekilde sürdürmüştür. Kürdlerin, Orta Anadolu'daki sürgün alanlarında, köylerde, toplam nüfusun % 10'unu, bazı köylerde % 5'inin geçmeyecek şekilde yerleştirilmesi, buna çok özen gösterilmesi, üzerinde dikkatle durulması gereken bir konudur. Bu uygulamaları asimilasyon için çok elverişli bir ortam hazırladığı besbellidir. % 5 uygulamalarına, Cumhuriyet döneminde gerçekleşen Kürd sürgünlerinde, örneğin 1934 tarihli ve 2510 Sayılı İskan Kanunu'nda ve bu kanunun uygulamalarında da özen gösterilmiştir.

Cumhuriyet döneminde, devletin, Kürdlerle ilgili en önemli politikası Kürdçe yasaklarıdır. Kürdçe yasakları, asimilasyon için gerekli operasyonlarla birlikte yürütülmektedir. 1930'larda, bazı şehirlerde, çarşıda-pazarda, Kürdçe konuşan köylülerden para cezası alındığı da Kürdlerin çoğunluğu tarafından dile getirilmektedir.

Bugün, birçok Kürd yazarının, aydınının, geçmişe değerlendirdirken, 'okula başladığında tek kelime Türkçe bilmiyordum. Biz Kürd çocuklara döverecek, söverecek, ailemize, halkımıza hakaret ederek Türkçe öğretmeye çalışılar. Kürdçe'yi unutturmak için de binbir türlü operasyonlar yapıyorlardı...' şeklinde anlatımları vardır.

Bu süreçte, temel soru şu olmalıdır: İleride, diyelim, 1960'larda, 1970'lerde, 80'lerde başlayan Kürd muhalefetinde, örgütlerin, siyasetlerin temel istemi ne olmalıdır? Hangi istemleri ön plana koymalıdırlar? Devlet, Kürdçe'yi, unutturmak için, unutulmasını sağlamak için yoğun bir çaba sarfetti. Bu koşullar altında, Kürd örgütlerinin, Kürdçe'nin yaşanması, yaşatılması konularında ne yapmaları gerekiyor.

portal.netewe.com

Necîrwan Barzani ile Mike Pence ile görüştü

Kürdistan Bölgesi Başkanı Necîrwan Barzani ile ABD Başkan Yardımcısı Mike Pence yaptığı telefon görüşmesinde, Kürdistan Bölgesi ile Irak'ın durumunu ele aldı. Necîrwan Barzani ile Mike Pence dün akşam bir telefon görüşmesi gerçekleştirdi.

Görüşmede; ABD ile Kürdistan Bölgesi'nin ortaklığının devam etmesi, Erbil ile Bağdat arasındaki işbirliği ve yardımlaşmanın devamının önemi, bu konuya ilgili bir ortak mekanizmanın gerekliliği ile ABD'nin terörle mücadeledeki desteği gibi başlıklar ele alındı.

Necîrwan Barzani, Erbil ile Bağdat arasındaki ilişkilerin gelişmesine ve Kürdistan Bölgesi'nin ekonomik durumunun iyileşmesine vurgu yaparak, Kürdistan Bölgesi'nin Irak'la bütün sorunları diyalog yoluyla çözmeye hazır olduğunu, iki taraf arasında sorunların çözümü için heyetler oluşturulmasını önemli bulduğunu ifade etti.

Kürdistan Bölgesi yönetiminin, birlikte yaşam kültürünün pekiştirilmesi için bütün etnik ve dini bileşenlerin korunması ve onlara yardım edilmesi siyasetinin devamına vurgu yapan Necîrwan Barzani, evlerinden olan bu insanlar geri dönebilmesi için yaşadıkları yerlerin imar ve yeniden inşasına destek vereceklerini kaydetti.

ABD Başkan Yardımcısı Pence de Necîrwan Barzani ve Kürdistan Bölgesi'ne teşekkür ederek, ülkesinin, terörle mücadeledeki rolü ve DAİŞ'in yenilgiye uğratılması dolayısıyla Peşmerge'ye saygı duyduğuunu dile getirerek şehit yakınları ve terör mağdurlarına selamlarını传递.

Washington yönetiminin, Erbil ile Bağdat ilişkilerinin düzeltmesinden duyduğu memnuniyeti dile getiren Pence, ABD'nin sorunların çözümü ve terörle mücadele konusunda desteğinin süreceğini, ayrıca göçzedeilerin evlerine dönebilmesi için yardımcılarının süreceğini kaydetti. Beyaz Saray'dan yapılan açıklamada da görüşmede, ABD'nin İran destekli kuvvetlerin Irak'ın güvenliği ve egemenliğini baltalamasına yönelik endişelerini de dile getiren Pence'in, ABD yönetiminin bu grupların etkisini azaltma konusunda adım atacağına aktardığı ifade edildi.

krdnews.net

Kürdistani İttifak'ta anlaşma sağlandı, Kürdler tek listele Seçimlere katılacak

Kürdistan'daki siyasi taraflar, Irak İl Meclisleri Seçimlerine (Kerkük, Selahaddin, Diyala, Ninova) "Kürdistani İttifakı" adıyla katılmada anlaşma sağladı.

Kürdistan'daki siyasi taraflar, Irak İl Meclisleri Seçimlerine (Kerkük, Selahaddin, Diyala, Ninova) "Kürdistani İttifak" adıyla tek listele katılmada anlaşma sağladı.

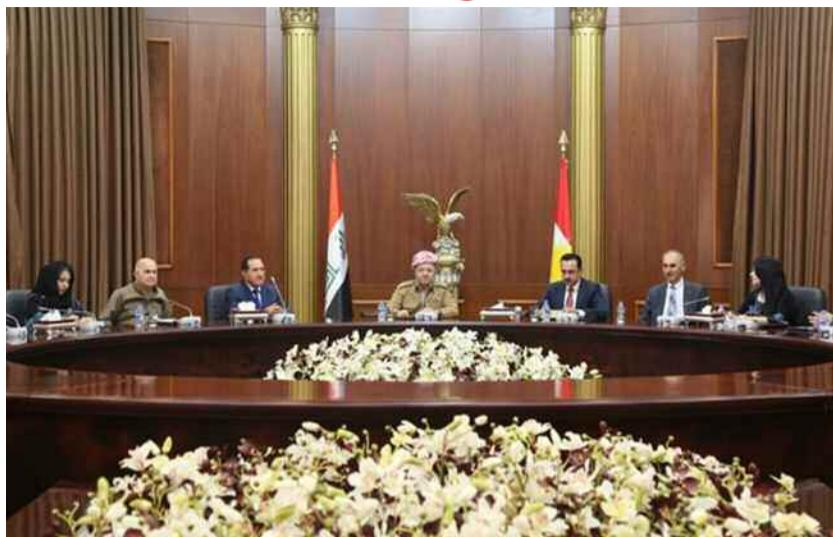
K24'ün haberine göre, Erbil'de Kürdistan Demokrat Partisi'nin (KDP) Polibüro binasında yapılan toplantıda, Irak İl Meclisleri Seçimlerine 4 vilayette "Kürdistani İttifak" adıyla katılmada anlaşma sağlandı.

Halen devam eden toplantıda İttifakın kullanacağı logonun ne olacağını tartışıldığı öğrenildi.

Kürdistani tarafların yakın zamanda Iraklı muhatablarıyla bir araya gelerek, seçimler öncesinde Kürdistan Bölgesi idaresi dışında kalan Kürdistani bölgelerde durumun normalleşmesiyle ilgili görüşmeler yapacağı kaydedildi. Ayrıca bu bölgelerde yaşayan Kürd vatandaşlarının oy hakkını kullanabilmesi için de yasal düzenleme yapılmasının isteneceği ifade edildi.

krdnews.net

Serok Barzanî ligel Parlementerên PDK civiya

Serok Mesûd Barzanî ligel Çarem a Parlementoya Kurdistanê endamên fraksiyona Partiya Demokrat a Kurdistanê ya Xula civiya.

Di civînê de Serok Barzanî,

spasî û destxweşî li erk û mandibubûn a endamên fraksiyona Partî li Xula Çarem a Parlamentooyê kir. Tekezî liser wê yekê kir, ku fraksiyona Partî li Xula berê ya Parlamentooyê di rewşike hestyar û dijwar ya siyasi de, karêñ xwe bi başî encam dan û mandibûn a wan cihê pêzanînê ye.

Her di wê civînê de, Serok Barzanî ronahî xist ser prosesa siyasi ya Kurdistanê û pêgeha Partiya Demokrat a Kurdistanê bo pêngavêñ ber bi Kurdistanek bihêz ve. Di beşek din ê civînê de Serok Barzanî nerînê xwe derbarê pêwendiyêñ di navbera herêma Kurdistanê û Bexdayê de, ji bo amadebûyan anî ziman.

kurdistan24.net

DAIŞê êrîşî Xaneqînê kir û 3 welatiyên Kurd kuştin

Derengê şeva bûrî di encama êrîşke çekdarêñ DAIŞê li ser hêzên pasewanên sînor li gundekî Xaneqîne, 3 welatiyên Kurd hatin kuştin û hejmareke din jî birîndar bûn.

Jêderekî ewlekariyê ji Xaneqînê ji K24ê re ragihand, derengê şeva bûrî çekdarêñ DAIŞê êrîşî ser Fewca 1 a Lîwaya 8 a Pasewanên Sînor li nêzîkî gundê Mîxasê yê Xaneqînê kir û şer pevcûn derket.

Wî jêderî da zanîn, di encama êrîşê de 3 welatiyên Kurd ên sîvîl ku xelkê wî gundî ne hatin kuştin û hejmareke din jî birîndar bûn.

Amaje bi wê yekê jî kir, piştî gîhiştina hêzeke mezin ji Xaneqînê, çekdarêñ DAIŞê ji wê

navçeyê reviyan. Piştî bûyerên 16ê Cotmeha 2017an, valahiyeke ewlehiyê li Xaneqîn û derdora wê

dirust bûye û Heşda Şeibî û artêşa Iraqê nikarin ewlehiya deverê biparêzin.

kurdistan24.net

Pêşneyar tê kirin ku Gorran beşek ji organên xwe veguhêze Hewlêrê!

Koordinatörê giştî angò serokê giştî yê Tevgera Gorran serdana Hewlêrê dike û berpirsekî wê partiyê jî aşkera dike, pêşneyar tê kirin, Tevgera Gorran beşek ji organên xwe yên jor bo Hewlêrê veguhêze.

Iro 28.09.2019ê hemû endamên Xaneya Raperandin ên Tevgera Gorran li gel serokê giştî Omer Seyid Elî dê bêñ Hewlêrê.

Vê derbarê parlamentera fraksiyona Gorran li Parlamentooyê Kurdistanê Şayan Kake Salih ji Bas-

Newsê re ragehand: "Serokê giştî dixwaze ji nêzîk ve li gel berpirsêñ Gorran ên li Hewlêrê hevdîtin bike û wan guhdar bike."

Piştî kongreya Gorran ev yekem serdana Serokê Giştî yê Tevgera Gorran e bo Hewlêrê.

Ji aliye din ve endamê Civata Niştimaniya Tevgera Gorran Emîr Hacî Kemal jî ji BasNewsê re ragehand, di civînêñ navxwe yên iro yên Tevgera Gorran de nexşeya guhertinan dê bê aşkera kirin.

Herwha got: "Pêşneyar tê kirin ku beşek ji ode û organ bo Hewlêrê bêñ veguhestin, lê divê herî dawî Civata Giştî ya Gorran bîryarê li ser bide."

Li gor gotinêñ heman berpirsêñ Gorran, li gor pêşneyarê Odeya Parlamentooyê û Hikûmetê angò wek destpêk dê ji Hewlêrê re bêñ anîn.

BasNews

Li Xaneqînê hinek kes bo endamtiya Heşda Şeibî dirav ji xelkê distînin!

Li bajarê Xaneqînê hinek kes bi navê partiyeka siyasi dirav ji welatiyan distînin bo damezirandina

tabûreka din ya Heşda Şeibî!

Çavdêrê siyasi, Hêmin Mensûr li bajarê Xaneqînê ji BasNewsê re got, ev çend roj in hinek kes li ser navê partiyeka siyasi ya bi navê "Eman" dirav ji welatiyan distînin û navê wan tomar dikan.

Hêmin Mensûr da zanîn, wan kesan ji welatiyan re gotine ku ew dixwazin tabûreka din ya Heşda Şeibî ava bikin û beşek ji wê tabûrê jî dê li Xaneqînê bicîn bibe.

Bi gotina wî çavdêrê siyasi, heta niha ti kesî ji wan kesan nepirsîye ka hûn bi destûra kê û çîma ji welatiyan dirav distînin.

BasNews

Hêzên Tirkî 8 welatiyên Efrînê revandin

Hêzên Tirkî û grûpêñ çekdar 8 welatiyê Efrînê revandin û du gundê navçeya Şêrewa topbaran kirin.

Rêxistina Mafêñ Mirovan li Efrînê belav kir, hêzên İstixbarata Tirkîyê û grûpeke çekdar duhî 8 xortêñ Kurd ji gundê Xidiriya ya navçeya Bilbilê revandin.

Wê rêxistina amaje bi yekê kir, ji nava kesen revandî, 4 kes hatin naskirin û navêñ wan Ziyad Horîk Reşîd, Selah Zekiriye Mihemed, Celal Mihemed Miho û İbrahîm Husen Reşîd in.

Amaje bi wê yekê jî kir, grûpêñ çekdar roja 17ê vê mehê xortê bi navê Rifat Iso ji heman gundî revandibû.

Ji aliye kî din ve, hat zanîn jî ku şeva bûrî artêşa Tirkîyê şeva bûrî gundêñ Birc El Qas û Kelütê yên navçeya Şêrewa yên di destê YPGê de ne topbaran kirin.

Dema dagîkirina Efrînê ji aliye artêşa Tirkîyê û grûpêñ çekdar ên ser bi wê ve di 18ê Adara 2018an de, 12 gundêñ Efrînê yên navçeya Şêrewa yên derdora herdu gundêñ Şîenişîn Nûbil û Zehraa di destê YPGê de man û artêşa Tirkîyê her çend rojan wan gundan dide ber topan.

kurdistan24.net

Li Colemêrgê 15 herêm hatin qedexekirin

Li Colemêrgê 15 herêm heta 15 rojan hatin qedexekirin wê gel nikaribin biçin van herêman.

Walîtiya Colemêrgê 15 herêm Colemêrgê ji sivilan re qedexe kir. Li gorî daxuyaniya Walîtiya Colemêrgê Herêmê Akkaaya, Çigli, Kırıkdag, Bûzûl, Kandil, Alan-duz, Oğul, Ceylanlı, Çîmenli, Kazan û Girê Siwârî, Girê Molla Huseyîn û Çiyayê Ozpinar ê Geverê û Gol Kuçukgelka ji 29ê İlona 2019'an heta 13ê Cotmeha 2019'an ji sivilan re hatiye qedexekirin.

anfkurdi.com

5 zarok û 2 jinêñ koçber di deryaya îce de xeniqîn

Di encama binavbûna belemekê de li deryaya îce ya di nevbera Tirkîyê û Yunanê de, 5 zarok û 2 jinêñ koçber xeniqîn.

Termê zarokekî ji wan hatiye dîtin, temenê wî 7 sal in, piştre termê 6 kesen din hatine dîtin, 2 ji wan jin in.

12 kes jî ji xeniqînê rizgar bûn.

avestakurd.net

Pêşangeha pirtukan a Amedê dest pê kir

Pêşangeha Pirtukan a 7. a Amedê iro derîyê xwe bo xwîneran vekir. Pêşangeh dê heta 6ê Cotmehê vekirî be. Pêşangeh heta niha bo 6 rojan dihat li darxistin lê cara yekeme ku ûsal dê 9 rojan bidome û sedema vê yeke jî ew e ku sala borî eleqeyek mezin hebû û ûsal jî ev yek li ber çav hatîye girtin.

Di navbera deh salan de pêşangeha pirtukan heft caran hat amade kîrin. Salên 2015, 2016 û 2017 ji ber qedexeyêne derketina derve û bûyerên şerê xendekan pêşangeh nehatibû lidarxistin.

Di Pêşangeha Pirtukan a 7. a Amedê de 145 weşanxane bi pirtukn xwe besdarî pêşangehê dibin û 22 weşanxane jî yên Kurdî ne.

Di pêşangehê de nivîskarên wek, Mîgirdîç Mar-gosyan, Ahmet Tellî, Altan Öymen, Aytûl Akal, Hasan Ali Toptaş, İsmail Saymaz, Sara Şahînkanat, Ahmet Şîmşîrgil, Latife Tekin, Kemal Hamamcioğlu, Bahâdîr Yenişehîrlîoğlu, Murat Menteş, Feryal Saygılıgil, Feride Çetin, Lal Laleş, Selçuk Erdem, Kemal Varol, Birsen Ekim Özen, Sinan Yağmur, Jaklin Çelik, Şener Özmen, Seray Şahîner, Ayşe Hür, Seid Veroj, Şeyhîmus Diken, Berken Bereh, Gaye Boralioğlu, Murat Özyaşar, Celîl Celîl, Erdoğan Aydîn, Toprak Işık, Gülsêren Budayîcioğlu, Dilawer Zeraq, Sidar Jir, Selim Temo, Çiğdem Gündes û Vecdi Erbay dê besdarî panel, gotûbêj û çalakîyen imzekerîna pirtukan.

rupelanu.com

Artêşa Tirk bi çeteyêne xwe ve gundê Şêrewa topbaran dike

Artêşa Tirk û çeteyêne wê gundê Şêrewa ya Efrînê dide ber topan. Li gorî nûcaya ANHA'yê artêşa Tirk û

çeteyêne wê yên li gundê Beradê bi cih bûne, gundê Birc Qas û Kalotepe ya navçeya Şêrewa ya Efrînê didin ber topan.

Hate ragihandin bi dehan top li derdorî gund ketine, topbaran dewam dike.

anfkurdi.com

Hikûmeta Amerîka daxwaz ji serokomarê Îranê Hesen Rûhanî kir ji Amerîka derkeve!

Wezareta Derve ya Amerîka daxwaz ji serokomarê Îranê Hesen û Rûhanî kir ji Amerîka derkeve!

Berdevka Wezareta Derve ya Amerîka, Morgan Ortegas daxwaz ji şanda Îranî bi serokatiya serokomar Hesen Rûhanî kir ji Amerîka derkeve.

Ortegas daye xuyakirin ku êdî civîna NY xilas bûye ji ber wê jî divê şanda Îranî ji Amerîka derkeve. Serokomarê Îranê Hesen Rûhanî bi serokatiya şandekê roja 23 vê mehê li New Yorkê besdarî civîna NY bibûn.

Serok Barzanî peyamekî pîrozbahiyê belav kir

Serok Mesûd Barzanî peyamekî pîrozbahiyê ji ber 56.mîn salvegera Dengê Kurdistanê belav kir.

Li gor malpera fermî ya Serok Barzanî peyam waha ye:

Birêz Birêveber û Karmendê Radyoya Dengê Kurdistanê

Bi helkefta pêncih û şeşemîn salvegera destpêka pexşa Dengê Kurdistanâ Iraqê, pîrozbahiyê xwe pêşkêşî we yên birêz û wan hemû xebatgêr û têkoşeran dikim ku di dema karkirina Radyoya Dengê Kurdistanê zehmetiyê kişandin û dengê zelalê şoreş û Pêşmergeyan bi xelkê Kurdistan û cihanê gihadine.

Radyoya Dengê Kurdistanê werçerxanek bû li xebata rizgarîxwaziya gelê me û pirekî bi hêz li navbera şoreş û xelkê û Pêşmerge û cemawerê Kurdistanê bû. Radyoya Dengê Kurdistanê her dem cihê hêvî û moral bilindkirinê bûye. Li hemû qonaxan da jî amrazê bi hêz yê hişyarkirina xelk

û berevanîkirina mafêñ rewayên gelê Kurdistanê bûye.

Li vê salvegera pîroz da ew çaverêyi li we yên birêz û xweşidivî heye ku bi awayeke çalaktır berde-wam bin li gihadina peyama azadîxwazî û pêkvejiyan û avadanî ya Partiya Demokrata Kurdistanê û li heman demî de jî sedemek bin ji

bo pêdana hişyarî û berçavrûniya xelk û bi taybet nîfşa nû û bihêzki-rina hestêni niştimanperwerî û xizmetkirina welat.

Hêviya serkeftin û berde-wamîyê ji bo we dixwazim û bimînin ji bo Kurd û Kurdistanê

Mesûd Barzanî
BasNews

28.09.2019

Dema civînê komîteya destûra Sûriyê diyar bû!

Bi serperiştiya nûnerê Netewêne Yekgirtî yê Taybet bo Sûriyê Geir Pedersen, Komîta Destûrê ya Sûriyê roja 30î Cotmeha bê li Cenêvê dicive.

Sekreterê Giştî yê Newtewêne Yekgirtî belgeyek pêşkêşî Encûme-

na Asayışê kir, tê de pîvan û rênimayê karê Komîta Destûrê ya Sûriyê diyar kiriye û daxwaz kiriye ew komîte roja 30î Cotmeha bê li Cenêvê dest bi civînê xwe bike.

Di belgeya Sekreterê Giştî yê Newtewêne Yekgirtî de hin pîvan û

rênimayê sereke yên karê wê komîte hatine diyar kîrin, wek asankarî ji bo danûstandinê di çarçova proseya destûrê de di hundir Sûriyê de jî bêñ kîrin û li gor biryara navdewletî 2254 destûreke nû we amadekirin û piştre hilbijartîn di bin çavdêriya Netewêne Yekgirtî bê kîrin.

herwiha Komîta Destûrê li destûra Sûriyê ya sala 2012an vedigere û dê ya wê serast bike, yan jî dê destûreke nû ji Sûriyê re binivîse.

Komîte bi perensîpa tewafiqê, yan jî bi wergirtina ji sedî 75 dengê endamên komîtê, dê hemû biryaren xwe werbigire. Pişti civîna Rûsyâ, Tirkîyê û Îranê li Enqerê û serdana Şanderê Neyewêne Yekgirtî Geir Pedersen bo Sûriyê, roja 23ê vê mehê damezrandina komîteya destûrî ji aliye Sekreterê Giştî yê NY Antonio Guterres ve hat ragihandin.

BasNews

PKKê binkeyek mezin li sînorê Xurmatû daniye!

giran. Piştre jî wan rîdîkin bo Qendîlê. Navborî got, 250 çekdarên PKKê li binkeyek sînorê Xurmatû, rahênan û perwerdê didin

xelkê, binkeyek wan jî pir mezine û zarok tê de hene û wan perwerde dikin, lê xelk newêrin ji kampê re nêzîk bibin."

BasNews

Li Girê Spî, Gera Nû ya hevbeş a Amerika û Tirkîye

Tirkîye û Amerîka li dorûbera gundê Girêspî gera xwe ya hevbeş a heftemîn kîrin. İro 2 helikopterên Tirkîyeyê û 2 helikopterên Amerîkayê ji bajarokê Akçakaleyê rabûn û beramberê sînor dorûbera gundê Girêspî nêzikê seetekê firiyan. Hêzên leşkerî yên Tirkîye û Amerîkayê heta niha 6 caran gera hevbeş a asimanî û 2 caran jî gera hevbeş a bejahî kîrin. Gera hevbeş a asimanî ya şeşemîn hefteya borî bû. Ji aliye xwe ve, detshilata Tirkîye rexneyan li Amerîka dike, ku di pêkanîna herêma ewle de, bilêz tevnagere û Tirkîye mijûl dike.

kurdistan24.net

Aliyên Kurdistanî li ser lîsteyeke hevbeş li Kerkûk û navçeyên Kurdistanî rêkeftin

Aliyên siyâsî yên Kurdistanê li ser pêkanîna lîsteyeke hevbeş bo hilbijartina encûmenêm parêzgehîn Iraqê birêk keftin û ji bo hilbijartina parêzgehîn Kerkûk, Selahedîn, Diyalê û Neynewayê bi yek lîstey beşdar dibin.

Iro civîna aliyên siyâsî yên yên Herêma Kurdistanê li Encûmena Serkirdatiya PDKê li Hewlêrê birêve diçe, Peyamnêrê K24ê da zanîn, lîsta hevbeş ya aliyên Kurdistanî li her 4 parêzgehan dibe bi navê (Hevpeymaniya Kurdistanê)

dibe.

Peyamnêrê me da zanîn jî, guftûgoya di navbera aliyên siyâsî de berdewam e û axaftin li ser reng û şeweya logoya lîsta (Hevpeymaniya Kurdistanî) dibe.

Li gor zanyariyê peyamnêrê K24ê, aliyên siyâsî di demeke nêzîk de guftûgo bi aliyên Iraqî re dikin, ji bo asayîkirina rewşa navçeyên Kurdistanî yên li derveyî ïdareya Herêma Kurdistanê berî dema hilbijartinê encûmena parêzgehan.

Herwiha aliyên Kurdistanê daxwaz dikin, yasaya hilbijartina encûmena parêzgehan bê serastkirin, ji bo welatiyên Kurd ên ji navçeyên xwe derbider bûne ji dengdanê bêpar nebin.

Biryar e roja 1ê Nîsana 2020an hilbijartina encûmenen parêzgehan Iraqê birêve biçe. kurdistani24.net

Ma çend nivîskarên kurd wek Firat Cewerî di nav me de hene?

Wek ku diyar e nemroya 40î di kultura gelek miletên cihanî û miletê kurd de nemroyeke pîroz e. Vêca dema ku mirovekî (40) sal ji temenê xwe diyarî ziman û wêjeya gelê xwe kiribe, cihê pîrozî û spasiyê ye. Nexasim ku ew mirov Kurd be, zimanê wî qedexe be û wî, bi wî zimanê qedexe (40) pirtûk û (40) hejmar ji kovareke bedew çap û belav kiribin, bêguman ew mirov hêja ye ku em serê xwe jê re xwar bikin û kumê xwe jê re bilind bikin..

Ew mirov Firat Cewerî ye. Firat Cewerî yê ku ez wî ji gelek rexan ve wek lehengekî kurd di warê nivîsandina bi zimanê kurdî/latînî de nas dikim.. Wî, di (40) salî de (40) pirtûk di navbera afirandin û wergerê de nivîsandine.. Ji sedî 90 ji pirtûkîn wî bi zimanê kurdî, tîpêñ latînî ne. Herwiha bi sedêñ gotarêñ

têvel li dor wêjê û rewşenbîriya kurdî de di kovar û rojnameyê kurdî de belav kirine.. Belê ya ji tevan giringtir li ber dilê min, damezirandin û weşana wî, ji kovara (Nûdem)ê re. Ev kovara ku di navbera salêñ 1992-2001, (40) hejmar jê hatine çap û belavkirin. Min ev kovara wî Kurdistanî dît.. Ma kê û ne kê, ji kurdêñ Bakur, Başûr, Rojhîlat û Rojava di vê kovara wî de nenivîsandiye û ez yek ji wa me..

Cara pêşî, dema ku ez çav bi kovara wî (Nûdem)ê ketim, dîrekî Mîr Celadet Bedirxan û kovara wî (Hawar)ê hatin bîra min.. Roja îro ev kovara wî ji min re bûye jêderke bingehîn; her ku li min teng dibe, lê vedigerim.. Herwiha ez çapkirina wî ji her (57) hejmarê kovara Hawara Mîr Celadet Bedirxan re, di du cildan de, ne kêmî (40) pirtûkîn

Konê Reş, Qamişlo 26/9/2019

James Jeffry: HSD tevlî komîteya destûra Sûrîyê dê bibin

Şanderê Emerîka bo dosêya Sûrîyê ragihand, nûnerîn bakura rojhîlata Sûrîyê tevlî komîteya destûra Sûrîyê dê bibin. Şanderê Emerîka bo dosêya Sûrîyê James Jeffry di çarçoveya gera 74 ya Komeleya

Netewêñ Yekbûyî de ragihand, ku bakura rojhîlata Sûrîyê di nava komîteya destûra Sûrîyê de cihê xwe digrin û navê wan ji alêyê Neteweyêñ Yekbûyî ve hatîye hilbijartin. Got jî: Wî navê endamên komîteya destûr dîtne, lê hêj tekezî li ser wan navan nekirîye.

James Jeffry bersiva wê pîrsyara, ka Hêzîn Sûrîyê Demokrat (HSD) û Encûmena Sûrîyê Demokrat tevlî komîteya destûra Sûrîyê dê bibin? gotibû helbet besdar dê bin.

Herweha got: Ew li gel Tirkîyê derbarê besdarîya HSD'ye di komîteya destûra Sûrîyê de axivîye. Amaje bi wê yekê jî kirîye ku Emerîka ji tevahîya alîyan re dîyar kirîye ku ti ecindeyêñ wê yên siyâsî li Sûrîyê nîne û armanca wan ya sereke yekgirtina Sûrîyê ye di sînorê wê yê niha de.

rupelalu.com

Serok Barzanî piştevaniya xwe ji bo parêzgarê Hewlêrê nîşan da

Serok Mesûd Barzanî pêşwaziya Parêzgerê nû yê Hewlêrê kir û di wê hevdîtinê de pîrozbahî lê kir û piştevaniya xwe bo wî nîşan da.

Îro Çarşema 25.09.2019 li Selaheddîn Serok Mesûd Barzanî pêşwaziya Ferset Sofî Parêzgerê nû yê Hewlêrê kir.

Di wê hevdîtinê de Serok Barzanî pîrozbahîya destbikarbûnê li Parêzgerê nû yê Hewlêrê kir û jîbilî diyarkirina piştevaniya xwe, hêviya serkeftinê jê re xwest di erk û karê wî yê nû de.

KDP.info

Li Şingalê goreke din a komî hate dîtin!

Li gundê Girêzerik ê ser bi nahyea Gir Izêr a qeza Şingalê goreke din ê komî nav hewşekî de hat dîtin.

Endamê Civata qeza Şingalê Xeyrî Zîban ji basnewsê re ragehand: "Ew gora komî nav hewşâ malekî de hatiye dîtin. Li gor zanyariyê ku geheştine me hejmarâ kesên nav gora komî de hîn ne aşkerane, dê tîmeke vekirina gorêñ komî biçe cîhê wê gore û hemû zanyariyê heyî dê li ser aşkera bike, ku di paşerojê de kar li ser vekirina wê bê kirin."

Rojêñ destpêkê yên jenosoida Şingalê de 1.293 kes hatine şehîd kirin. Heta naşa 80 gorêñ komî hatine dîtin, 16 gorêñ komî yên jenosoida Şingalê li gundê Koço hatine vekirin. Encamê de jî termê 235 kesan nav gorêñ komî hatine derxistin.

BasNews

Emerîka bîryarek a giring û metîrsî li ser Îranê dide

Rojnameya Waşintun Post belavkirîye, di evan nêzîkan de Emerîka bîryar a xwe dê hilweşîne li ser bexîşn a hînek welatan ji sizayê ser Îranê û bi evê yekê jî bihayê petrolê dê bilind bibe.

Çend çavkanîyêñ Emerîkayê aşkerakirine, renge evro, Dûşembîyê, Emerîka bîryar bide ku ew welat ên berê bi awayek a demkî ji sizayêñ Îranê hatibûn bexîşn; êdî nabe bazirganîyê li gel Îranê bikin, nekû hevrûşî sizayêñ abûrî dê bibin. Bi evê yekê jî bihayê petrolê bi rîjeya 3% dê bilind bibe. Di çend heftîyêñ burî de, Donald Tiramp, serokê Emerîkayê bi rûhnî û zelalî gotîye tîm a Asayîş a Nîştîmanî, ev bexîşn û lêburîn bi dawî dê bihê û gîvaş ên ser Îranê divê bo pile ya dawîyê bihê bilindkirin bi awayekê ku Emerîkayê nevêt yek bermîl a petrol a Îranê bihê firotin.

Di meha Çîrîya Dûyê de, li sal a bûrî, Tirampî pişka dûyê ji sizayan bi ser Îranî re sepand, ku kert a petrol û wizeyê divegit; lê hînek welat, bi awayeka demkî ji wan sizayan hatin bexîşn, ji wan jî Iraq û Turkiyâ.

Nerîna Azad

10 № 10 (455)

DÎPLOMAT

30 Sentyabr-Îlon-06 Oktyabr-Cotmeh, sal 2019

PAK û PSK: Armanca me a sereke “mafê çarenivîsa miletê Kurd e”

Serokê Giştî yê Partiya Azadîya Kurdistanê (PAK) û Cîgirê Serokê Partiya Sosyalîst a Kurdistanê (PSK) Bayram Bozyel li ser hevkarîya di navbera herdu partîyan de û hewldanên yekbûna PAK û PSKê axavin.

MAŞALLAH DEKAK-RUDAW

Serokê Giştî yê Partiya Azadîya Kurdistanê (PAK) û Cîgirê Serokê Partiya Sosyalîst a Kurdistanê (PSK) Bayram Bozyel li Amadê besdarî bernameya Rûdawê ya “Taşte” bûn û li ser hevkarîya di navbera herdu partîyan de û hewldanên yekbûna PAK û PSKê axavin.

Serokê Partiya Azadîya Kurdistanê (PAK) Mistefa Ozçelik dibêjê ku ew amade ne li ser xalênen neteweýî û demokratîk ligel her partîyeke Kurdistanî bibin yek, an jî enîyekê ava bikin.

Mistefa Ozçelik wiha got: “Ji damezrandina PAKê heta îro em bi zelalî dibêjîn ku ew alî û partîyen wek bername, siyaset û rîbaz nêzîkî hev bin divê di nav yek partîyen de cih bigrin. Bakurê Kurdistanê pêwîstî bi partîyeke azadîxwaz, millî, demokratîk û Kurdistanî heye. Li ser vê yekê me partîya xwe damezrand. Me ji sala 2014an vir ve ligel partîyen Kurdistanê gelek karên

hevbeş meşandin, lê her diçû hinex ji wan berê xwe dan cihîn din. Niha em û PSK mane ku xebatê xwe bi hevbeşî dimeşînin.”

Ozçelik da zanîn ku wan ji bo partîya xwe ligel PSKê bikin yek hinek xebat kirine, lê alîyê PSKê hêj biryara xwe zelal nekirîye û ew di navxwe de mijarê gotübêj dikin û wiha pê de çû: “Em wek Partîya Azadîya Kurdistanê bi zelalî dibêjîn ne navê partîya me û ne jî navê serokê partîya me ne xeta sor e ku em ligel alîyekê din bibin yek. Em amade ne ligel PSK û partîyen din ên nêzîkî me bibin yek.”

Derbarê yekîtiya partîyen Bakurê Kurdistanê de Ozçelik dibêjê: “Em niha li Bakurê Kurdistanê nîkarin hemû partîyan bikin yek û jixwe nerast e jî. Em weke PAK dibêjîn ku partîyen İslâmî yê Kurdistanî dîkarin di nava xwe de bibin yek, partîyen sosyalîst û komunîst jî di nav xwe de û partîyen neteweýî û demokrat jî di nav xwe de dikarin bibin yek. Em xwe weke partîyeke neteweýî, demokrat û Kurdistanî bi nav dikin. Di nav me de kesen sekûller û yêndindar jî dikarin cih bigrin. Em xwe wek partîyeke sosyalîst, komunîst an dindar nabînin. Em dikarin hevkarîye hev bikin, lê heyf e

em ew aliyên nêzîkî hev di nav dikânî biçûk de enerjiya xwe xerc bikin, ev lûksa me nîne.”

Serokê PAKê dîyar kir ku armanca wan a sereke “mafê çarenivîsa miletê Kurd e” û ew jî di çarçoveya sistema federalî, konfederal an jî serxwebûnê de dikare were pêkanîn, lê li gor mercenî ū çareserîya herî guncav sistema federalî ye.

Li ser mijara yekîtiya PSK û PAKê Bayram Bozyel jî wiha avixî: “Pirsa yekîtiyê pirseke stratejîk e. Ji ber ku mesela Kurd meseleyeke millî ye, ev mesele bê hevgirtin çenabe. Ev xebatê me yên hevbeş ligel PAKê ji vê sîyasetê der tê. Pêwîstî heye ku alîyên Kurd li hemberî dijminên xwe hêzên xwe bikin. Armanca me ya sereke ew e ku divê îro em bikaribin di siyaseta Kurd û xeta neteweýî de navnîşaneke xort pêk bînin. Rêyên wê yêndi cude hene, em dikarin ligel partîyeke bibin yek an jî enîyekê ava bikin.”

Bayram Bozyel da xuyandin ku ew ligel PAKê mîna yek partîyeke kar dikin hema hema piranîya xebatê wan hevbeş in û got: “Siyaset tenê bi rîyeke nameşe ya me jî ev rî ye. Me niha navber dane hewldanên em bi PAKê re bibin yek parti.”

Weke çareserî bo pirsa Kurd, Bayram Bozyel dibêje partîyan wan ev 40 sal e heta niha di wê bawerîyê de dewletbûn û serxwebûn mafê gelê Kurd e, lê di mercenî îro de çareserîya herî rasteqîne federasyon e.

Bozyel li ser mijara mafê zimanî dayîkê jî got: “Divê Kurdi li Kurdistanî bibe zimanî fermi û sereke û heta ku li bajaren Tirkîyê jî ligel zimanî Tirkî bibe zimanî duyemîn ê fermî.” rupelanu.com

bên çekirin.

Dewleta Tirkîyê daye zanîn ku dê li wan gundan û bajarokan, mizgeft, nexweşxane, medrese û qutabxane û gelek navend û dezgehîn din ava bike. Bûdcaya avakirina herêma aram dê 23.5 milyar euro be.

Berîya niha serokê Tirkîyê Recep Tayyip Erdogan gotibû, eger Amerîka daxwazîyê wan bo “herêma aram” qebûl neke ewê pilana xwe bicîh bînin.

Ji alîyekî din, cîgirê serokê giştî yê CHPê Ûnal Çevîkoz li hember vê yekê nerazîbûn nîşan daye û gotîye, eger rizamendîya rîjîma Sûriyê li ser vê pilanê nebe, ev pilan tê wateya parçekirina Sûriyê û li dijî mafen mirov e jî ji ber ku welatekî biyanî bi serê xwe beşek ji nifûsa welatekî ji cihekî vediguheze cihekî din.

BasNews

Pilana Erdogan ya avakirina “herêma aram” eşkere bû

Dewleta Tirkîyê pilana xwe ya avakirina “herêma aram” li Rojavayê Kurdistanê eşkere kir.

Beşek mezîn ji medyaya Tirkîyê bi taybet medyaya nêzîkî hikûmetê îro pilana dewleta Tirkîyê bo avakirina “herêma aram” li nav xaka Sûriyê-Rojavayê Kurdistanê eşkere kirin.

Li gorî agahîyê wan rojname,

televîzyon û malperan, pilana Tirkîyê ya “herêma aram” wiha ye:

Dê herî kêm li wê herêmî milyonek penaberên Sûrî yêna ku niha li Tirkîyê ne, bicîh bike. Bo wê jî dê li wir 140 gundan û 10 jî bajarokan çêbice. Her gundek jî 5 hezar kesan û her bajarokek jî ji 30 hezar nifûsan pêk tê. Li gundan hezar xanî û li bajarokan jî 6 hezar xanî

Li sînorê Sûriyê û Iraqê êrîş li ser hêzên ser bi Îranê hat kirin!

Li sînorê navçeya Elbu Kemal a Sûriyê ya nêzîk sînorê Iraqê, êrîşek li ser hêzên ser bi Îranê ve bi balefireya nayê naskirin ve pêkhat. Li gor çavkaniyê herêmî ragehandine, li navçeya Elbu Kemal a ser bi parêzgeha Dêrezorê li ser binkeyekî Sipaya Pasdarên Îranê êrîşekê esmanî bi balefirekî nayê naskirin ve pêkhatiye. Derbarê ziyanê êrîşê de ti agahî nehatin belav kirin. **BasNews**

Serokê fraksiyona PDKê daxwaza nasandina 25ê Îlonê wek roja niştimanî ya gelên Kurdistanê dike!

Serokê fraksiyona PDKê li Parlamento Kurdistanê daxwaz li parlamentoye dike roja 25ê Îlonê bibe roja niştimanî ya Gelên Kurdistanê.

Di rûniştina îro ya 25.09.2019ê de li Parlamento Kurdistanê, serokê fraksiyona PDKê li Parlamento Kurdistanê Umêd Xoşnaw daxwaz li desteya serokatiya Parlamento Kurdistanê kir, roja 25ê Îlonê her sal wek roja niştimanî ya Gelên Kurdistanê bê pênase kirin.

Herwaha diyar kir, herçend projeyasayek vê gavê bo pêşneyar amade nekirine jî, lê Parlamento Kurdistanê dikare rîkarê lez bo nasandina vê rojê wek rojekî niştimanî ya Gelên Kurdistanê bigre pêş.

Li hember vê yekê seroka Parlamento Kurdistanê ragehand, ku bê pêşkeş kirina projeyasa ew desthilate nîne ku bîryarê li ser roja niştimaniya Gelên Kurdistanê bide.

Roja 25ê Îlonê 2017ê gelên Kurdistanê çûn ser sindoqa dengdêñ bo referandûma serxwebûna Kurdistanê û sedî 92.7 dengê “Belê” bo serxwebûna Kurdistanê hate dayîn.

BasNews

Li Amedê roja 41'emin: Mafê Kurdish tê binpêkirin

Li Amedê Nobeda Demokrasiye ya li dijî desterserkinî şaredariyan di roja 41'emin de didome.

Li Amedê Nobeta Demokrasiye ya HDP'ê di roja 41'emin de berdewam kir. Çalakî wek her roj li Kolana Lîseyê di bin dorpêça polîsan de pêk hat. Endamên Konseya Navenda Odeya Tabîbên Tirk (TTB), endamên Yekîtiya Ji Bo Demokrasiye (DîB) besdarî çalakiyê bûn û piştevanî dan çalakgeran. Girseya ji welatî, parlementer û rîveberên HDP'ê, Dayikên Aştiyê û pêkhateyên HDP'ê pêk dihat dirûşm berz kirin û

strandin.

Di çalakiyê de ewil Serokê Partiya Komunist a Kurdistanê (KKP) Sînan Çîftyurek axivî û got li dijî qeyûman berxwedana wan berdewam dike.

Endamê DîB'ê û dîrokñas Erdogan Aydin jî destnîşan kir ku mafê hilbijartînê yê Kurdish her tim tê binpêkirin û got: “Hûn tenê ne ji bo îradeya we ya hatîye desterserkin, hûn di heman demê de ji bo ala edalet û demokrasiye ya Tirkîyê ba bibe têdikoşin. Mafê we yê herî demokratîk ji destê we girtin. Ev ji bilî zordestiyê ne tiştekî din e.”

Serokê Konseya Navenda TTB'ê Sînan Adiyaman jî diyar kir ku jiyanek bi tenduristî bi aştî û azadiya civakî mimkin e û got: “Tenduristî tenê ne nexweşîn e. Tenduristî halê kes ê fizikî, derûnî û civakî ye. Heta azadî, edalet, demokrasi û aştî pêk neyê wê ev rewşa tenduristîyê jî neyê başkirin.” Çalakî pişti rûniştina 10 deqiqeyan bi dawî bû.

anfkurdi.com

Serok Barzanî pêşwazî li Balyozê Yunanê li Iraqê kir

Serok Mesûd Barzanî iro pêşwazî li Balyozê Yunanê li Iraqê Yonîdos Kontovonîsyos kir.

Di vê hevdîtinê de ku Eftîmyos Kostopolos Konsolê Yunan li bajarê

Hewlîrê jî amade bû, Balyozê Yunan li Iraqê pêzânînên xwe ji bo xebata dûr û dirêj û rola siyasi ya Serok Barzanî li asta Iraq û navçeyê û cîhanê û li şerê dijî

terorîstan hebû û her wiha rola hêzên Pêşmergeyê Kurdistanê li têkşikandina DAIŞê de bilind nîxand. Sosretiya xwe jî bi siyase-ta Serok Barzanî û Serkidayetiya Herêma Kurdistanê ragihand li rûbirûbûna li gel gef û qeyran û rewşen dijwar da.

Di beşike din a vê civînê de di derbarê rewşa siyasi û pêşhatên dawî ya navçeyê û proseya siyasi ya Iraqê û peywendiyên di navbera Hewlîrê û Bexda û rewşa navçeyê kîşe li ser de danûstandina bîr û ramanan kirin.

Her di vê hevdîtinê de bal kişand li ser rewşa revenda Kurdî li Yunan û peywendiyên di navbera gelê Kurdistan û gelê Yunan û tekez jî li ser pêşxitina peywendiyên di navbera Herêma Kurdistan û welatê Yunan ya li warê cûda cûda de kir. kurdistan24.net

Qeterê xwazta xwe nîşan da bo vekirina konsulxane ya xwe li Hewlîrê

Serokê Herêma Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî pêşwazî kir li Xalid Hemed, Balyozê Qeter li Iraqê. Di wê hevdîtinê de şanda mîvan tekez kir welatê wan dixwaze

pêwendiyên xwe li gel Herêma Kurdistanê bihêz bike û ji bo vê yekê jî Qeter dixwaze konsulxaneyâ xwe li Kurdistanê veke.

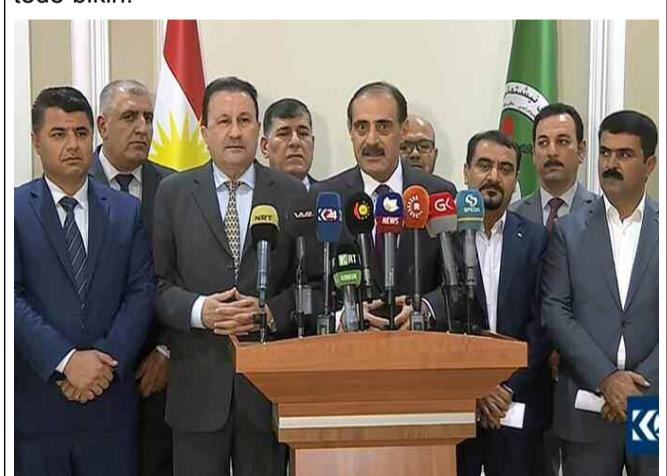
İro Yekşema 29.9.2019 Nêçîrvan Barzanî pêşwazî li balyozê Qeter kir û di wê hevdîtinê de Nêçîrvan Barzanî tekez kir ku Hikûmeta Herêma Kurdistanê ji bo weber-hêhana biyanî amade ye û ji bo weberhênerên Qeterî jî hemû asankariyan dike ji bo ku di proseya pêşxitina Herêma Kurdistanê de beşdar bin û beşdariya wan jî girîng û erêniye, herwiha Herêma Kurdistanê dixwaze pêwendiyên xwe bi Qeter re bihêz bike.

Serokê Herêma Kurdistanê behsa pêwendiyên Hewlîrê û Bexdayê kir û amaje bi çareserkirina pirs-girêkîn di navbera herdû aliyan de kir û herwiha behsa rewşa siyasi û aborî ya Herêma Kurdistanê û Iraqê û koçberan li Herêma Kurdistanê kir.

Ji aliye xwe ve Balyozê Qeter li Iraqê silav û rîzênen serkirdeyên Qeter gîhand Serok Nêçîrvan Barzanî û tekez kir ku welatê wî dixwaze pêwendiyên xwe ligel Herêma Kurdistanê û Iraqê pêş bixe û ji bo vê yekê jî ew dixwazin Konsulxaneyâ Qeter li Hewlîr vekin û sektora taybet û sermayedarên Qeterî han dide ku li Herêma Kurdistanê kar bikin. kurdistan24.net

14 alîyen siyasi yên Kurdî bi yek lîst pişikdarîyê di helbijartinê parêzgehan de dikin

14 partî û alîyen siyasi yên Kurdî bo Helbijatina Cîvata parêzgehêne İraqê biryar dan bi yek lîst pişikdarîyê têde bikin.

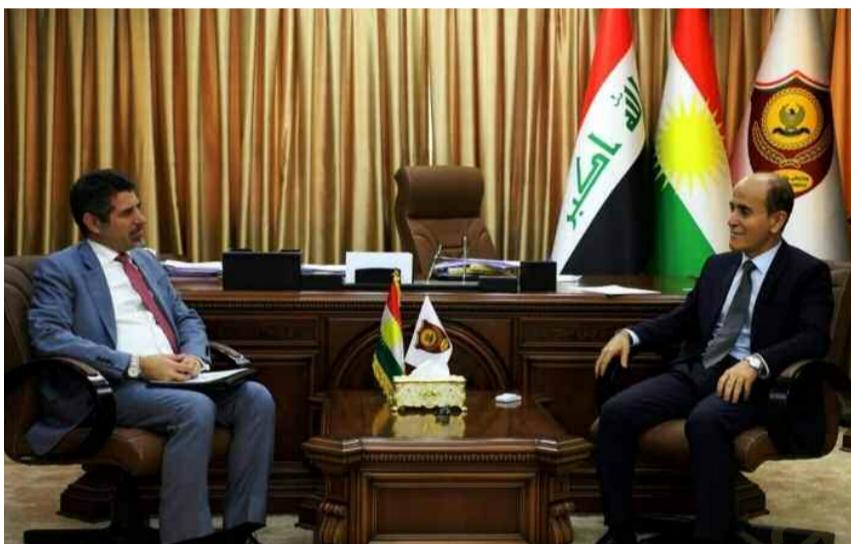
Ew partîyên ku evro li baregeha Mekteba Sîyasî ya Yekêtî ya Nîşîmanî ya Kurdistanê (YNK) civîya bûn, di civîn evero de biryar bû serokê lîstê a hevpişik û bir-yarderê lîstê û logoya lîstê bihê destnîşankirin, lêp piştî kombûnî rizgar Elî, endamê Mekteba siyasiya YNK'ye di kongireyeke rojnamevanî de ragehand: Wan biryar daye, Sêsembîya bihêt careka din bicivin û biryar li ser evê pîrsê bidin.

Rizgar Elî got jî: Gelek pêşkevtin di danûstandinê alîyan de çê bû yê û binemayên pêkanêna lîsta hevpişik hatîne çespendin û rîkkevtin li ser hatîne kirin.

Herweha gor jî: Ew lîst bi navê lîsta Hevpeymanî pişikdarîyê di piroseya helbijartinê de dike û li gor rîkkarên komisyonê di dema xwe de navê wê dihêt tomarkirin. Xuya jî kir, alîyen siyasi yê pişikdar di civînê de biryar dane li sinûrên parêzgehêne Kerkûk, Neynewa, Dîyla, Selahedîn û Bexda bi hev re pişikdarîyê di piroseya helbijartinê de bikinj daku dengê Kurd ji dest neçe.

Amaje bi wê yekê jî da, Sêsembîya dahatî, serokê lîstê Hevpeymanîya Kurdistanê û rîpêdayî yê lîstê û logo dê bihêt destnîşankirin. Birýare pioseya helbijartina parêzgehan li 1ê Nisan a 2019yê li tevaya parêzgehan İraqê birêve biçe. kurdistan24.net

PENTAGONê maweya hevkariya bo Pêşmerge 2 salê din dirêj kir

Wezareta Berevaniya Amerîkayê (PENTAGON) maweya piştevanî û hevkariya li Iraq û Herêma Kurdistanê bo 2 salê din dirêj kir. Herwiha Konsolê Giştî yê Amerîkayê li Hewlîrê rîkeftina hevkariya hevbeş a hêzên Amerîkâ û Wezareta Pêşmerge radestî

Wezîrê Pêşmerge yê Herêma Kurdistanê kir.

Wezîrê Pêşmerge Şoreş Îsmail iro yekşemê pêşwazî Konsolê Giştî Amerîkâ li Hewlîrê, Steven Faigen kir. Di hevdîtinê da Steven Faigen biryara PENTAGONê ya bo berdewamiya hevkariyê ligel Iraqê. BasNews

Rêveberiya Xweser: Qebûl nakin Tirkîye penaberan li devera aram bicîh bike

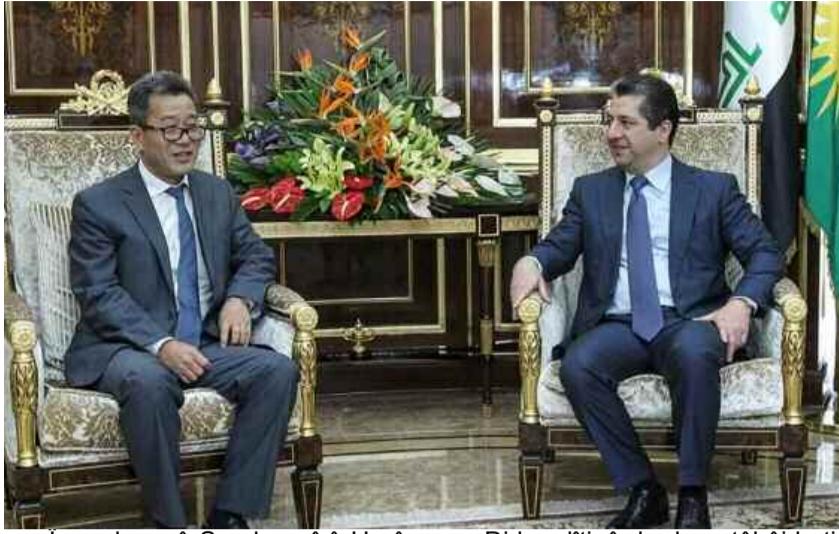
Ji aliye xwe ve hin mafnas dibîjin ku tu şer li ser sînorê Bakûr û Rojavayê kurdistanê tuneye daku turikê daxwaza avakirina devereke ewle bike.

Herwiha didin zanîn ku armansa turikê ji mîkanîzma devera ewle ewe ku guhertineke demoxraffî di deverê de pêk bîna mîna ku li Efrînê çêbû .

Serok komarê turikê di

daxwiyana xwe de got jî ku ew hewîlidîn korîdorekê aştiyê bi kûrbûna 30 km li ser sînor avabikin û yek mîlyon penaber di deverê de bicibikin. Erdogan zêdeyî carekê radihîne ku 5 mîlyon penaberên sîri li turikê hene loma pêwîst dike ku devereke aram li bakûr û rojhelatê sîri were avakirin daku ev penaber li wê deverê bicîh bibin. kurdistan24.net

Serokwezîr Barzanî pêşwazî li Konsolê Çinê kir

Iro yeksemê Serokwezîrê Herêma Kurdistanê Mesrûr Brazanê, pêşwazî li Konsolê Giştî yê Çîna Millî li Herêma Kurdistanê kir.

Di hevdîtinê da de gotûbêj hatin kirin derbarê pêşxistina peywendîyên di navbera Herêma Kurdistanê û Çînê de. Konsolê Gşfîyê

Daxûyaniyêni di derbarê Herêma Aram de ne zelalin

Him Tirkîye, him jî Amerîka di derbarê rêkeftina herêma ewle ya li bakurê Suriyeyê de daxuyaniyan didin lê xalê nedîyar ên rêkeftinê di van daxûyaniyan de nayêne zelalkirin.

Wezareta Beravaniya Tirkîyeyê dibêje ji bo avakirina Navenda Tevgera Hevbeş a li bakurê Suriyeyê, xebatêwan ên digel berpirsêne leşkerî yê Amerîkayê destpê kirine. Berdevkekî Pentagonê Sean Robertson jî wekî ko vê daxûyaniyê piştarst bike dide zanîn ko ewê di çarçove rêkeftina herêma ewle de zêdetir leşker rêkin bajarê Rihayê.

Her cend her du alî behsa xebat û amedekariyêne xwe yêne hevbeş bikin jîne diyar e ji rêkeftina herêma ewle armancêne Tirkîye û Amerîkayê hevebeş in an na?

Lewra armancêne hikûmeta Tirkîyeyê eşkere ne û berpirsêne Enqereyê dixwazin YPG li ser sînor nemîne û kurdêne Suriyeyê statûyek bidest nexin.

Li gor daxûyaniyêne Pentagonê jî armanca Amerîkayê rîlibergirtina zindibûna DAŞê û wergirtina bergiriyan ji bo çaresekirina dilgiranîyêne Tirkîyeyê ye.

Ji vir zelal e armancêne Tirkîye û Amerîkayê hevbeş nînin û jixwe piştî rêkeftinê jî Amerîka li şûna dawî li alîkarîkirina YPGyê bîne, 2 caran karwanêne çekan bo YPGyê rîkirin. Ger ji rêkeftina herêma ewle armanc tinekirine YPGyê be, Amerîka bo ci dawî li piştîkirina YPGyê naynê û berdewamî karwanêne çekan ji bo wê rîdike?

Ya duyem jî nedîyar e dê berfirehiya herêma ewle cend kîlomtre be. Lewra di navbera piraniya bajarên rojavayê Kurdistanê û Tirkîyeyê de dûrbûn ji 5 kîlomtreyan jî kêmter e û

zelal niye dê YPG ji bajarên rojavayê Kurdistanê derkeve an dê Tirkîye li dorûbera wan bajaran wekî rêkeftina Menbicê çavderiyê hevbeş bike.

Herçend hikûmta Tirkîyeyê bi rîjdî bibêje ew rê nadîn ev rîkeftin, wekî nexeşerêya Menbicê bibe mijûlkirina Tirkîyeyê jî, amajeyen ji navçeyê têne li gor daxwazêne Tirkîyeyê ne. Lewra piştî rîkeftinê heta niha ci gûhertin li ser pêwendiyen YPG û Amerîkayê nebûye û alîkariyêne bo YPGyê berdewam in. rojekurd.com

Berpirsekî Gorran: YNK xwedî şîrketên mezin û pareyekî zêde ye û pirsgirêka wan a darayî tine!

Berpirsekî Gorran: YNK xwedî şîrketên mezin û pareyekî zêde ye û pirsgirêka wan a darayî tine!

Rêveber Tevgera Gorran dibêje, Şanaz İbrahim Ehmed rewşa wê ya darayî başe û bixwe dikare pareyê kanalêne daxistî bide. Herwa ha diyar kir YNKê pirsgirêka wê ya

darayî tine ye.

Piştî ku heftiya borî hat ragehandin kanalêne televîzyona Kurdsat û çend kanal û malperekî din ên YNKê ji ber pirsgirêka darayî hatine daxistin û ji ber wê jî Şanaz İbrahim Ehmed gotarek tund nivîsand.

Endamê Civata Giştî ya Tevgera

Gorran Xelîl Serkanî vê derbarê de ji basnewsê re ragehand, YNKê pirsgirêka wê ya pare tine û got: "YNK xwedî pare û şîrketên pir mezin e."

Herwaha neveşart ku pirsgirêka nav YNKê û hebûna milmilaneyê zêde û hev dayîna aliye kî heye û ji ber wê jî dûr nîne ku daxistina wan kanalan beşike ji wê milmilaneyê.

Li gor baweriya wî rîveberê Gorran, bi taybet berpirsê komîteya rîexistina derve ya YNKê Şanaz İbrahim Ehmed xwedî pareyekî mezin e û Şanaz İbrahim bixwe dikare pareyê kanalan bide."

Şanaz İbrahim Ehmed di wê nivîsa xwe de gef xwaribûn ku dê gelek babetan aşkera bike, nav wan de jî diyar nemana mûcîyeyê Sekreterê giştî yê YNKê ku wefat kiriye Mam Celal jî hebû. Herwaha ragehandibû ku mehane hin caran wek xêr û sedeqe pareyê kanalêne televîzyonê dabîn kiriye. BasNews

Dîrok binav dibe

Kovara Economist di derbarê Heskîfê de makaleyek nîvîsî û behsa dîroka Heskîfê dike û dibêje Binavkirina dîrokê. Economist ji bo Heskîfê dinivîse:Heskîf cihe ku mirov jê têrnabe. Lingêne pira Heskîfê her yek wek avahiye kî mezinin, Ev pir ji gelek kevne û li ser ava Dicleyê bilind dibe. Gelek şikeft hene ku ji dema Neotilik mane û hêja hinek wan wek xanî, mal têne bi karanîn, hinek jî wek guvîn ajala têne bi karanîn. Jora van şeka kelhek dixweyê ku ji dema Bîzansiyen maye. Mizgeftek ku ji dema Eyubiya dixweyê û sedan kilê qbra rîz bûne. Tê zanîn ku di binê wan de, di binê axa Heskîfê de bi hezaran eserên arkeolijik weşartîne.

Nîha 3 hezar niştecî li Heskîfê hene. 12 hezar sala vê deverê binemaliya bi dehan medniyeta kiriye û di cîhanê de cihê ku herî zêde û berdwamî xelk lê jiyyî Heskîfê. Lê çend mehek din hêdî tiştek jê namîne.

Kovar dide xûyakirin ku, ew gelî hemû ji avê tejî dibe, 136 kîlometre dirêjahî dibe gola avê, bi hezaran cih dimîne di bin avê de. Pispor dibêjin ku 100 hezar kes ji cih û warêne xwe dibin. Heta roja 8.10.2019ê dive nişteciyên Heskîfê malên xwe vale bikin û derkevin. Ev ji bo wan roja dawîye.

Econimist dibêje: Li aliyê ava Dicle li deverek bilind cihêk nû hatîye avakirin, pêşerojek bê reng û ne zelal li pêşîya xelkê Heskîfê li vê devera nû hatî avakirine.

Hinek xelk li vê devera nû cih bûne, berpirsa hinek eserên qedîm ji Heskîfa kevin rakirine anî ne vê devêre. Minareyek, Hemamek û deriyek ji dema Roma û çend mezâr anine Heskîfa nû. Li heskîfa kevin xaniyên antiq hebûn lê niha avahiyêne wek hev ber bi kontara ciyê ve rîz kirine.

Pisporek li deverê dibêje: Xelkê jiyanâ xwe bi geştiyariyê û xwedî kirina ajala berdewam dikira. Lê niha herdu jî dimirin. İnsanên deverê berê xwe dan bajarêne mezin. Qalikên wan ji bo avê li vi herêmê cih bibûn û niha ew ji bo avê ji herêmê bar dîkin diçin.

Eve dehê salane ji bo Heskîve ji hole rakin plan dihatin kirin. Plana ewil sala 1950 destpêkir heta 2006ê berdewam bû. Xelke deverê li dijê vê projeyê derket û protesto kirin, Iraqê ji bo ku av li ser wan tê qut kiriye dijê vê projeyê sekinîn. Li himber hemû muxalefetê serokkomar Erdogan ev proje bi cih kir. Ev proje salê 1200 Megawat elektrikê diafirîne û ev tê wateya ku salê 412 milyon dolar dikeve destê dewletê de.

Di teoriyê de Heskîf di nava listeya Mîrasên Cihanê ya UNESCO de dixeyê. Tirkîye ji berî vê deverê bihêle bin avê de dikariye cardin fikarê bike. Lê têzanîn ku tenê hukumet dikarin daxwazê bikin ku devrek bikeve di nava listeya UNESCO de, ihtimala Erdogan û hukumeta wî vê bike ji gelek zeîf e. rojekurd.com

Naveroka plana Herêma Ewle

Naveroka pilana herêma ewle hate eşkerekirin û milyonek penaberên Suriyeyê dê li herêma ewle werin bicîkirin. Rojnameya Haberturkê ya Tirkîyeyê eşkere dike: Dê li herêma

ewle ya bakurê Suriyeyê 10 bajarok û 140 gund werin avakirin. Serjîmîriya gundan 5 hezar, yên bajarokan jî 30 hezar kes e. Dê li her gundî hezar xanî û her bajarokî jî 6 hezar xanî werin avakirin. Avakirina mizgef, nexweşxane, zanîngeh, werzîşgeh, xwendîgeh, yarıgeh û gelek projeyen din di pilana herêma ewle de heye. Herwiha dê ji bo çandîniyê erd ji bo xelkê were dayîn û tê pêşbînîkirin ji bo projeya herêma ewle 27 milyar dolar pere dê were serfîrin. rojekurd.com

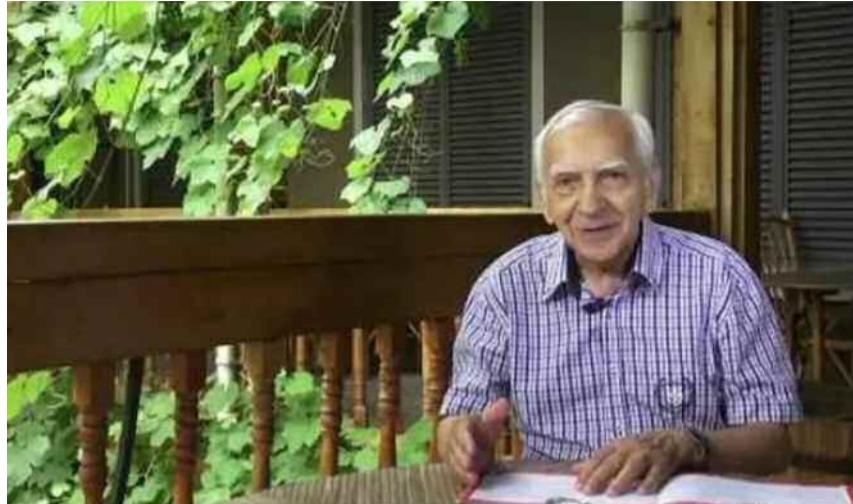
13

№ 10 (455)

DÎPLOMAT

30 Sentyabr-İlon-06 Oktyabr-Cotmeh, sal 2019

Nivîskar û rewşenbîrê navdarê kurd Keremê Anqosî koça dawî kir

Nivîskar, rewşenbîr û rojnameyanê navdarê kurd yê Gûrcistanê, Keremê Anqosî koça dawî kir.

Li gorî nûcaya malpera kurdî ya "Ria.Taza.com", duhî li paytexta Gûrcistanê, Tîblîsî nivîskar û rewşenbîrê navdarê kurd Kerem Anqosî di temenê 81 saliyê de koça dawî kir.

Keremê Anqosî kî ye?

Keremê Anqosî, di 10 Cotmeha 1937 de li paytexta Gûrcistanê, Tîblîsî, di malbatê ezidî de ji dayîk bîbû. Dê û bavê wî weke hemû kurdên êzidî yêni li Gûrcistanê, ji ber komkujiyê ji Kurdistanê koçî sînorê Rûsyayê kiribûn. Keremê Anqosî, wek ronakbirêkî kurd û wek xizmetkarekî wêjê û çanda kurdî, herwiha di pêşketina kurdayetîyê da, di van hemû waran da, bi saya kar û barêñ wî yêni bi dehan salan, emekekî bêhampe da. Gava gîlî tê ser çanda kurdên Yekîtiya Sovêta berê, bi taybet kurdên Gûrcistanê, berî gişkî navê Keremê Anqosî tê dayîn.

Gelek navendêñ kurdî yêni kulturî, çandî, komên stran û reqasê, yêni ku dema Sovêtê hatibûn demezirandin, bi saya ked û xizmeta wî bûn. Ewî altarkîka mezin daye pêşketina şanoya kurdî ya Tîblîsî. Sala 1978 Keremê Anqosî bingehê beşa kurdî ya radyoya Gûrcistanê ya

dewletê danî û heta dawiya jîyana xwe tê de kar kir. Ewî fonda sazbendiye ya geleki dewlemend saz kir, gelek stiranê kurdên Gûrcistanê qeyd kir û kir milkê gelê kurd. Ewî herwiha bi zimanê cuda-cuda gelek gotarêñ zanyarî û pirtûkên cuda çap kirine derheqa ziman, edebiyet, dîrok, êtnografiya, folklor, dînê êzidîyan da, ewî elfebaya pêşin ya du zimanî ya kurdî-gûrcîkî amade kir, çend pirtûkên derheqa dua û dirozgâyêñ êzidîyan da dane çapkîrinê, rîdaktorî li çend pirtûkên bi zimanê kurdî kiriye.

Helbest û serpêhatiyêñ wî bi zimanê kurdî û gûrcîkî hatine weşandinê, ewî gotin û sazbendiya çend stiranê kurdî yêni bi nav û deng nivîsîne, wek stiranê "Lêxin, birano", "Hola Ezidî Sor e", "Ax, kuştîm Şîrînê", ku li ser gotinê Çegerxwîn hatiye sêwirandin, aingo sazbendiya wê hatiye sazkirin. Ew bi xelat û mîdalyayêñ dewletê va hatiye pêşkêşkirin, di nav wan da bi "Ordêna şerefê ya Gûrcistanê" va. Ew endamê Yekîtiya Rojnameyanê Gûrcistanê bû. Lê xelata here mezin ji bo wî ev bûye, ku gelê kurd yê Gûrcistanê keda wî bilind qîmet kiriye û navê "Rêveberî kurdên Gûrcistanê" lê kirine. Û ne tenê kurd, lê gûrcî, ermenî, azerî û miletêñ din jî

BasNews

Keremê Anqosî gelek salan li Înstitûta Rohilatzanîyê ya Akadêmîya Zanyarî ya Gûrcistanê karmendê zanyarî bûye. Sala 1979 ew di Komîtêya Navbendî ya Partîa Komûnîstîyê ya Gûrcistanê da derbazi ser kar dibe û ew heta sala 1991ê li wir dixebite Keremê Anqosî sala 1999an bi kîsî xwe li Tilbîsî dest bi weşana rojnameya "Gêlawêj" kir, ku rojnameya kurdî ya pêşin bû li wê komarê û bi xwe jî berpirsyarî lê dikir.

Sala 1992an bingehê rîexistina bi navê "Civaka hemwelatiyêñ kurd yêni Gûrcistanê" danî. Sala 1998an cara yekemîn bi ïnîsiatîva wî "Yekîtiya êzidîyan Gûrcistanê" hat damezirandin. Demekî dirêj ewi serokatî li wê rîexistina kir, lê paşê yek ji wan kesan bû, ku rîexistina "Fonda navnetewî ya parastina maf û mîrata dînî ya gelê kurd", "Navbenda dînê Ezidîyan", "Yekîtiya ronakbirêñ kurdên Gûrcistanê", "Fonda sêksyonâya kurdî ya UNECKOYê li Gûrcistanê" saz kir. Keremê Anqosî hela dema xwendkar bû gelek konsert û êvarîyêñ şahîyê, pêşengeh, sêmînarên derheqa dîrok, çand, ziman, edebiyet û dînê kurdan, rastatinêñ bi karmendêñ ulmî û hunermendîyê yêni bi nav û deng, bi kurdên ji welatêñ dereke, cejnêñ ruhaniyê yêni kurdan dane derbazkirin. Keremê Anqosî pisporê rojhîlatnasiyê û zimanî Kûrdî ye. Xudanê bi dehan pirtûk, broşûr û bi sedan gotarêñ li ser dîrok, êtnografiya, wêjê, ziman, folklor Kurdan û dînê Ezidîyatîyê ye. Karmendekî êgin yê çandî û cîvakî ye. Di temamya jîyana xwe de ew weke nivîskar, rojnameger, mamoste, rîveberîbîr û serokê civata Kurdan veleq kar kiriye. Ew ji salen 1970î de serkêşê gelek çalakiyêñ civakî, politîk, çandî û perwerdehî ji bo hînbûna zimanî Kûrdî, parastin û qebûlkirina mafen Kurdan weke netewîn kêmjîmar de xebitiye. Di gelek rojname û pirtûkên kurdî de editör û weşangerî kiriye. Mamosta Keremê Anqosî heta dawiya jîyana xwe di gel malbata xwe li bajarê Tîblîsîyê dijît û kar dikir.

141 kes ji kampa Holê derketin

Hilmeta derketina malbatê koçber ji kampa Holê ya Hesekê berdewam e û ta niha bi sedan kes jê derketine û vegeriyane malên xwe.

Medya ser bi Rêveberiya Xweser ve ragihand, di çarçova operasyona derxistina kesen koçber de 40 malbat ku hejmara wan 141 kes in ji kampa Holê hatin derxistin û vegeriyane malên xwe yên li bakurê rojhîlatê Sûriyê.

Amaje bi wê yekê kir jî, piraniya kesen ji kampê derketine, jin, zarok û kesen temenê wan mezin in.

Kampa Holê li başûrê rojhîlatê bajarê Hesekê ye. Hejmara xelkêñ wê zêdetir 70 hezar kesan e, penaberên Iraqî û awareyêñ Sûriyê û malbatê DAIŞê yên li dema dawî de ji Baxozê derketibûn lê bich dibin.

Berî demekî û di 3 Tîrmeha bûrî de karwana yekem ji kampê derketibû, ku hejmara wan 217 malbat bûn.

Li gor amarêñ Rêveberiya Kampa Holê aşkere kirine, heta niha 1313 kes ji kampê derketine.

Ev yek di demekî de ye, hat zanîn duhî li kampa Holê şer di navbera jinê çekdarên DAIŞê yên li kampê dimînîn de derketibû û dengê teqeyan jî li nava kampê hatibû bihîstîn.

Li gor zanyariyan jî, berî du rojan du jinêñ li kampa Holê hewl dabû penabereke Iraqî bikujin, lê plana wan neçû serî û ew her du jin ji aliye asayışê ve hatin desteserkin. **kurdistan24.ne**

Bê Kerkûk Kurdistan nabe

Du sal pişti referandumu serxwebûna Başûrê Kurdistanê û bûyerên 16ê Cotmeha 2017an, Kerkûk hêj jî weke parêzgehekê ku çavêñ hemû pêkhateyan li ser e û çarenivîsa wê xaleke serekî ya nakokiyêñ navbera Hewlîr û Bexdayê ye, maye. Cîgirê Serokê Herêma Kurdistanê, Ceifer Şêx Mistefâ jî dibêje: "Em ti carî Kurdistanê bê Kerkûkê qebûl nakin."

Cîgirê Serokê Herêma Kurdistanê, Ceifer Şêx Mistefâ li baregeha xwe li bajarê Silêmaniye derbarê helwêsta Kurd li hember rewşa Kerkûkê de, ji malpera 'The New Humanitarian' re ragihandiye: "Em ti carî Kurdistanê bê Kerkûkê qebûl nakin. Di demêñ bihorî me gelek xebat ji bo kiriye û em teslîm jî nabin."

Piraniya sînorê parêzgeha Kerkûkê ji sala 2014 ve û pişti derketina DAIŞê ketibû bin kontrola Hêzîn Pêşmerge, ew jî pişti ku artêşa Iraqî ji tîrsa êrîşen wê grûpa nû derketî, bi temamî ew navçe vala kîn û jê vekişya. Lê belê sê heftî pişti referandumu serxwebûna Herêma Kurdistanê di sala 2017an de, artêşa Iraqî û Heşda Şeibî careke din dest bi ser Kerkûkê de girtin.

Kerkûk wek bajarê petrolê tê naskîrin û pişti êrîşen 16ê Cotmehê jî, pîrsyareke serekî ev bû, ku gelo petrola wê parêzgehekê bi ci awayî bo bazarêñ cîhanê bê hinardekirin. Lê belê Şêx Ceifer dibêje: "Mesele, ne petrola

Kerkûkê ye, belku (mesele) ev rastî ye ku Kerkûk bajarekî Kurdistanê û divê wek beşek ji Kurdistanê bimîne."

Fermandeyê Artêşa Iraqê li Kerkûkê, Lîwa Rukin, Seid Herbiye jî vegera Hêzîn Pêşmerge bo sînorê Kerkûkê red dike û dibêje: "Eger bi dema nîvro jî stêrk li esmanan derkevin, ew êdî ti carî venagerin nav Kerkûkê."

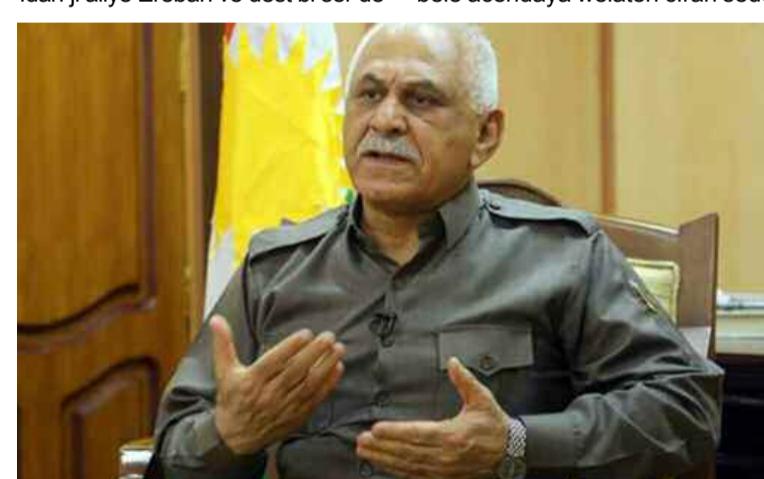
Lîwa Rukin, Seid Herbiye dibêje, pîrsyareke wan li gel Kurdistanê xwedanê çar parêzgehan nîne, helbet eger ku Kerkûk di nav de nebe, "çimku Kurd dijiminê me nînin, herî dawî ew jî Iraqî be weke me."

Pişti ketina Kerkûkê di 2017an de, hevsengiye hêzê li vî bajarî di berjewendîya ereban de hat guhertin. Li gor datayêñ Netewêñ Yekîtiya, di dema vegera artêşa Iraqê de zêdetir ji 100 hezar kes ji nîştecihêñ bajarêñ Kerkûk, Mexmûr û Xurmatûyê aware bûn, ku hejmareke zêde ya wî xelkî hêj nevegeriyane.

Herbiye dibêje, yek ji karêñ wan ên herî li pêş, "çêkirina pêwendîya navbera artêşê û xelkî ye". Bi gotina Herbiye, "gelek etnîk li Kerkûkê hene û ew bi çavekê temaşeyê hemûyan dikin."

Nîştecihekî Kerkûkê yê bi navê Ehmed ku ji dayikek Ereb û bavekî Tîrkmen e, dibêje: "Pêştir gelek hêzîn Kûrdî li vir hebûn ku gelek bi xirabî li gel Ereb û Tîrkmenan reftar dikirin."

Lê belê di nava Kûrd û Tîrkmenan de nerîneke cuda heye. Serokê Partiya Tîrkmen Îlî, Riyaz Sarî kehiye dibêje, dîrok xwe dubare dike, çimku her niha gelek posten îdarî ji aliye Ereban ve dest bi ser de

hatine girtin paşguhxistinê dest pê kiriye. Di demekî de ku Tîrkmenan heta niha jî weke pêwîst di rîveberiya parêzgehekê de nûnerên wan nînin.

Heftî bihorî du sal di ser referandumu serxwebûna Herêma Kurdistanê re derbas bûn, ku têde %72 xelkî Başûrê Kurdistanê û navçeyen cihê nakokiyê yên di navbera Hewlîr û Bexdayê de besdarî di wê referandumê de kîn jî wê rîjeyê jî %92.7 xelkî dengê Ereb bi kar anîn û piştgîrî danabûna Herêma Kurdistanê ji Iraqê û serxwebûna Başûrê Kurdistanê.

Rêveberê Gişî yê Zanyariyan li

Wezareta Pêşmegre, General Ebûbekir Ehmed jî radigîhîne, "referandum gelek serkeftî bû" û tekez dike, "sedema şikesta referandumê, dengê xelkî nebû, lê belê acendaya welatêñ cîran sede-

ma wê ya serekî bû". General Ebûbekir Ehmed dibêje, "ew deng wek çekkekê dê di destê me de bimînîn û hemû deman em dikarin sûdê jê werbigirin."

Singal, navçeyeyeke din a Başûrê Kurdistanê ye, ku Hewlîr û Bexdayê li ser wê kîşe hene û bi hev re nakok in. Pişti êrîşen Cotmeha 2017, Singal jî ji kontrola Pêşmerge hat derxistin. Pişti rîzgarkirina wê navçeyê ji destê çekdarîn DAIŞê di 2015an de, projeyek ku cihê gotinê be, li wê navçeyê nehatiye cîbicikirin.

Herwiha li wê navçeyê gelek komên çekdar ên cuda bi cih

bûne, ku xwedî acendayêñ cuda ne. Ew factor tevî nebûna derfetên kar û tîrsa vegera DAIŞê, li ber vegera aware û koçberên navçeyê régirin.

Fermandarê Hêzîn êzîdxanê, Heyder Şeşo ku hêza wî yek jî wan hêzan e ku niha li Şingalê ne, amaje bi wê yekê dike, ku rîveberiyêñ cuda li navçeyê hene, weke mînak qayimeqamê ku Bexdayê daniye li gel qayimeqamê ki nîştecihê.

Şeşo di wê derbarê de ji New Humanitarian re dibêje: "Di şert û mercekî wisa de, nabe ku xizmetguzarî bê pêşkêşkirin, bêyî xizmetguzarî jî xelk nikarin vegelin. Gelek hêzîn emnî li navçeyê çalak in, ku di navbera wan de hevahengî tîne ye û her yek ji wan ji xwe re xalêñ kontrolê daniye. Ew yek jî dibe sedem ku xelk newêrin vegerin."

Nebûna hevahengiyê di navbera Hêzîn Pêşmerge û hêzîn Iraqî de, valahiye emnî ya mezin li navçeyen di navbera herdu alian de çê kiriye, ku dibe DAIŞ wê valahiye emnî ji bo rîkristinê û êrîşen wek şes êrîşen meha Remezana îsal bi kar bîne. Şêx Ceifer ku Kerkûkê wek "Kurdistanê dagîrkir" bi nav dike, sedema wan êrîşan vedigerîne bo şikesta hêzîn ewlekariyê yên Iraqî û dibêje, wan hêzan nekarîne rî li çalakî û tevgerên şaneyen DAIŞê bigirin. **rojekurd.com**

LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABÊYA BI FERHENG

Aa

av

Ev çîye? Ev **a**ve.
Bu nədir? Bu sudur.
Что это? Это вода.
What is it? It is water.

dirən

Ev çîye? Ev dirəne.
Bu nədir? Bu dişdir.
Что это? Это зуб.
What is it? It is a tooth.

agir

Ev çîye? Ev **a**gire.
Bu nədir? Bu oddur.
Что это? Это огонь..
What is it? It is fire.

mar

Ev çîye? Ev **m**are.
Bu nədir? Bu ilandır.
Что это? Это змея.
What is it? It is a snake.

Bb

bizin

Ev çîye? Ev **b**izine.
Bu nədir? Bu keçidir.
Что это? Это коза.
What is it? It is a goat.

balon

Ev çîye? Ev **b**alone.
Bu nədir? Bu şardır.
Что это? Это шар.
What is it? It is a balon.

bacan

Ev çîye? Ev **b**acane.
Bu nədir? Bu pomidor.
Что это? Это помидор.
What is it? It is a tomato.

otomobil

Ev çîye? Ev **o**tomobile.
Bu nədir? Bu maşındır.
Что это? Это машина.
What is it? It is a car.

Cc

tac

Ev çîye? Ev **ta**ce.
Bu nədir? Bu tacdır.
Что это? Это корона.
What is it? It is a crown.

canî

Ev çîye? Ev **c**anie.
Bu nədir? Bu daydır.
Что это? Это жеребенок.
What is it? It is a horse.

cüçik

Ev çîye# Ev **c**üçike.
Bu nədir? Bu cücedir.
Что это? Это цыпленок.
What is it? It is a chiken.

fin**c**an

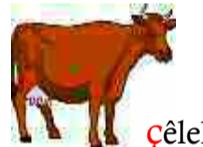
Ev çîye# Ev **f**incane.
Bu nədir? Bu fincadır.
Что это? Это чашка.
What is it? It is a cup.

Çç

çav

Ev çîye? Ev **ç**ave.
Bu nədir? Bu gözdür.
Что это? Это глаз.
What is it? It is an eye.

çelek

Ev çîye? Ev **ç**eleke.
Bu nədir? Bu inəkdir.
Что это? Это корова.
What is it? It is a cow.

çaynîk

Ev çîye? Ev **ç**aynike.
Bu nədir? Bu çaynikdir.
Что это? Это чайник.
What is it? It is a teapol.

çakûç

Ev çîye? Ev **ç**akûçe.
Bu nədir? Bu çəkicdir.
Что это? Это молоток.
What is it? It is a hammer.

Dd

deftər

Ev çîye? Ev **d**eftere.
Bu nədir? Bu dəftərdir.
Что это? Это тетрадь.
What is it? It is a copybook.

dar

Ev çîye? Ev **d**are.
Bu nədir? Bu ağacdır.
Что это? Это дерево.
What is it? It is a tree.

dest

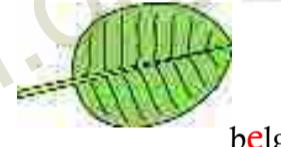
Ev çîye? Ev **d**este.
Bu nədir? Bu əldir.
Что это? Это ладонь.
What is it? It is a hand.

dil

Ev çîye? Ev **d**ile.
Bu nədir? Bu ürəkdir.
Что это? Это сердце.
What is it? It is a heart.

Ee

belg

Ev çîye? Ev **b**elge.
Bu nədir? Bu yarpaqdır.
Что это? Это лист.
What is it? It is a leaf.

elok

Ev çîye? Ev **e**loke.
Bu nədir? Bu hinduşqadır.
Что это? Это индюк.
What is it? It is a turkey.

Êê

êleg

Ev çîye? Ev **ê**lege.
Bu nədir? Bu jiletdir.
Что это? Это жилет.
What is it? It is a jumper.

hêk

Ev çîye? Ev **h**êke.
Bu nədir? Bu yumurtadır.
Что это? Это яйцо.
What is it? It is an egg.

pê

Ev çîye? Ev **p**êye.
Bu nədir? Bu ayaqdır.
Что это? Это пятка.
What is it? It is a heel.

kêr

Ev çîye? Ev **k**êre.
Bu nədir? Bu bıçaqdır.
Что это? Это нож.
What is it? It is a knife.

Ff

fil

Ev çîye? Ev **f**ile.
Bu nədir? Bu fildir.
Что это? Это слон.
What is it? It is an elefant.

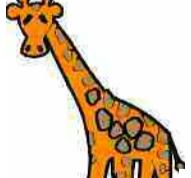
firok

Ev çîye? Ev **f**iroke.
Bu nədir? Bu təyyarədir.
Что это? Это самолёт.
What is it? It is a plane.

fînd

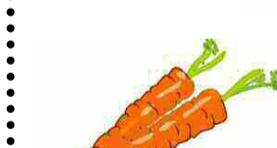
Ev çîye? Ev **f**inde.
Bu nədir? Bu şamdır.
Что это? Это свеча.
What is it? It is a candle.

zerafe

Ev çîye? Ev **z**erafeye.
Bu nədir? Bu zürəfədir.
Что это? Это жираф.
What is it? It is a giraffe.

Gg

gizér

Ev çîye? Ev **g**izere.
Bu nədir? Bu kökdür.
Что это? Это морковь.
What is it? It is a carot.

gêzî

Ev çîye? Ev **g**êziye.
Bu nədir? Bu süpürgədir.
Что это? Это веник.
What is it? It is a braom.

gore

Ev çîye? Ev **g**oreye.
Bu nədir? Bu corabdır.
Что это? Это носки.
What is it? It is a stocking.

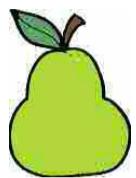

guh

Ev çîye? Ev **guhe**.
Bu nədir? Bu qulaqdır.
Что это? Это ухо..
What is it? It is an ear.

LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABÊYA BI FERHENG

Hh

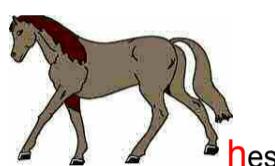

hirmê

hirç

Ev çîye? Ev hirmêye.
Bu nədir? Bu armuddur.
Что это? Это груша.
What is it? It is a pear.

hesp

hêştir
Ev çîye? Ev hespe.
Bu nədir? Bu atdır.
Что это? Это лошадь.
What is it? It is a horse.

.....

Jj

jûjî

Ev çîye? Ev jûjîye.
Bu nədir? Bu kirpidir.
Что это? Это ёжик.
What is it? It is a hedgehog.

roj

Ev çîye? Ev roje.
Bu nədir? Bu günəşdir.
Что это? Это солнце.
What is it? It is the sun.

rojname

Ev çîye? Ev rojnameye.
Bu nədir? Bu qəzətdir.
Что это? Это газета.
What is it? It is a newspaper.

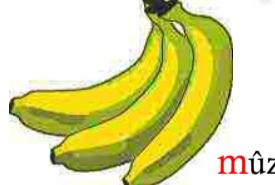

kevjal

Ev çîye? Ev kevjale.
Bu nədir? Bu xərçəngdir.
Что это? Это краб.
What is it? It is a crayfish.

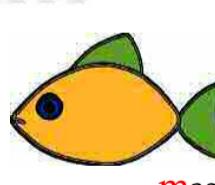
.....

Mm

mûz

Ev çîye? Ev mûze.
Bu nədir? Bu banandır.
Что это? Это банан.
What is it? It is a banana.

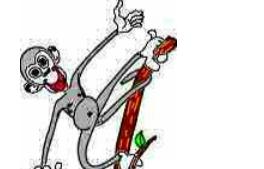

masî

Ev çîye? Ev masîye.
Bu nədir? Bu balıqdır.
Что это? Это рыба.
What is it? It is fish.

gamêş

meymûn

Ev çîye? Ev gamêşe.
Bu nədir? Bu camışdır.
Что это? Это буйвол.
What is it? It is a buffalo.

Ev çîye? Ev meymûne.
Bu nədir? Bu meymundur.
Что это? Это обезьяна.
What is it? It is a monkey.

İi

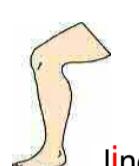

dil

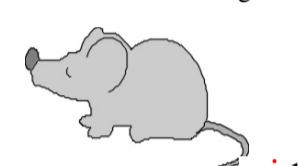
lepik

Ev çîye? Ev dile.
Bu nədir? Bu ürəkdir.
Что это? Это сердце.
What is it? It is a heart.

lîng

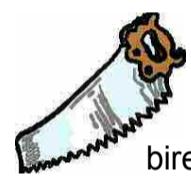
Ev çîye? Ev lînge.
Bu nədir? Bu dəvədir.
Что это? Это верблюд.
What is it? It is a camel.

mişk

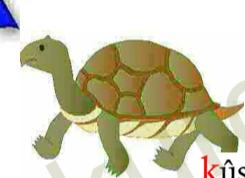
Ev çîye? Ev mişke.
Bu nədir? Bu siçandır.
Что это? Это мышь.
What is it? It is a mouse.

Kk

birek

Ev çîye? Ev bireke.
Bu nədir? Bu mişardır.
Что это? Это пила.
What is it? It is a saw.

kûsî

Ev çîye? Ev kûsiye.
Bu nədir? Bu bağdır.
Что это? Это черепаха.
What is it? It is a tortoise.

kund

Ev çîye? Ev kunde.
Bu nədir? Bu bayquşdur.
Что это? Это сова.
What is it? It is a owl.

kevçî

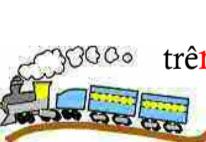
Ev çîye? Ev kevçîye.
Bu nədir? Bu qaşıqdır.
Что это? Это ложка.
What is it? It is a spoon.

Nn

nan

Ev çîye? Ev nané.
Bu nədir? Bu çörəkdir.
Что это? Это хлеб.
What is it? It is bread.

trêne

Ev çîye? ev trêne.
Bu nədir? Bu qatardır.
Что это? Это поезд.
What is it? It is a train.

hûrbivîn

Ev çîye? Ev hûrbivîne.
Bu nədir? Bu zərrəbindir.
Что это? Это лупа.
What is it? It is a magnifying-glass.

reng

Ev çîye? Ev rengé.
Bu nədir? Bu boyadır.
Что это? Это краска.
What is it? It is a colour.

îî

dîk

Ev çîye? Ev dîke.
Bu nədir? Bu xoruzdur.
Что это? Это петух.
What is it? It is a cock.

îsot

Ev çîye? Ev îsote.
Bu nədir? Bu bibardır.
Что это? Это перец.
What is it? It is a pepper.

keşti

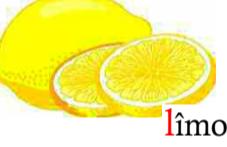
Ev çîye? Ev keştiye.
Bu nədir? Bu gəmidir.
Что это? Это пароход.
What is it? It is a ship.

Li

lêv

Ev çîye? Ev lêve.
Bu nədir? Bu dodaqdır.
Что это? Это губы.
What is it? It is a lip.

lîmon

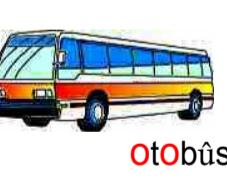
Ev çîye? Ev lîmone.
Bu nədir? Bu limondur.
Что это? Это лимон.
What is it? It is a lemon.

Oo

ode

Ev çîye? Ev Odeye.
Bu nədir? Bu otaqdır.
Что это? Это комната.
What is it? It is a room.

otobûs

Ev çîye? Ev otobûse.
Bu nədir? Bu avtobusdur.
Что это? Это автобус.
What is it? It is a bus.

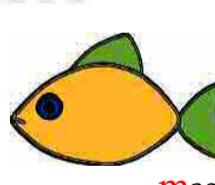
top

Ev çîye? Ev tOpe.
Bu nədir? Bu topdur.
Что это? Это мяч.
What is it? It is a ball.

rojname

Ev çîye? Ev rojnameye.
Bu nədir? Bu qəzətdir.
Что это? Это газета.
What is it? It is a newspaper.

kevjal

Ev çîye? Ev kevjale.
Bu nədir? Bu xərçəngdir.
Что это? Это краб.
What is it? It is a crayfish.

gamêş

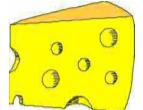
meymûn

Ev çîye? Ev gamêşe.
Bu nədir? Bu camışdır.
Что это? Это буйвол.
What is it? It is a buffalo.

Ev çîye? Ev meymûne.
Bu nədir? Bu meymundur.
Что это? Это обезьяна.
What is it? It is a monkey.

LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABÊYA BI FERHENG

Pp

penîr

Ev çîye? Ev penîre.
Bu nədir? Bu pendirdir.
Что это? Это сыр.
What is it? It is a cheese.

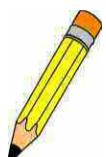
pîvaz

Ev çîye? Ev pîvaze.
Bu nədir? Bu soğandır.
Что это? Это лук.
What is it? It is a onion.

perçemek

Ev çîye? Ev perçemeke.
Bu nədir? Bu yarasadır.
Что это? Это летучая мышь.
What is it? It is a bat.

pêñûs

Ev çîye? Ev pêñûse.
Bu nədir? Bu qoləmdir.
Что это? Это карандаш.
What is it? It is a pencil.

Ss

sêv

Ev çîye? Ev sêve.
Bu nədir? Bu almadır.
Что это? Это яблоко.
What is it? It is a apple.

stêrk

Ev çîye? Ev Stêrke.
Bu nədir? Bu ulduzdur.
Что это? Это звёзды.
What is it? It is a star.

Uu

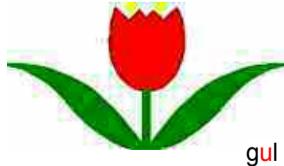
utî

Ev çîye? Ev seye.
Bu nədir? Bu itdir.
Что это? Это собака.
What is it? It is a dog.

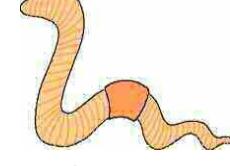
guh

Ev çîye? Ev guhe.
Bu nədir? Bu qulaqdır.
Что это? Это ухо.
What is it? It is a ear.

gul

Ev çîye? Ev gule.
Bu nədir? Bu güldür.
Что это? Это цветы.
What is it? It is a flower.

kurm

Ev çîye? Ev kurme.
Bu nədir? Bu qurddur.
Что это? Это червяк.
What is it? It is a worm.

Qq

beq

Ev çîye? Ev beqe.
Bu nədir? Bu qurbağıdır.
Что это? Это лягушка.
What is it? It is a frog.

Ev çîye? Ev qaze.
Bu nədir? Bu qazdır.
Что это? Это гусь.
What is it? It is a goose.

meqes

Ev çîye? Ev meqese.
Bu nədir? Bu qayçıdır.
Что это? Это ножницы.
What is it? It is a scissors.

portqal

Ev çîye? Ev portqale.
Bu nədir? Bu portağaldır.
Что это? Это апельсин.
What is it? It is a orange.

Rr

şêr

Ev çîye? Ev şêre.
Bu nədir? Bu şırdır.
Что это? Это лев.
What is it? It is a lion.

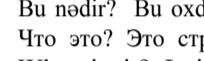
kêwrîşk

Ev çîye? Ev kêwrişke.
Bu nədir? Bu dovşandır.
Что это? Это зайц.

rovî

Ev çîye? Ev rovîye.
Bu nədir? Bu tülküdür.
Что это? Это лиса.
What is it? It is a fox.

tîr

Ev çîye? Ev tire.
Bu nədir? Bu oxdur.
Что это? Это стрела.
What is it? It is a arrow.

Tt

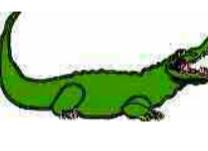
tîr

Ev çîye? Ev tirîye.
Bu nədir? Bu üzümdür.
Что это? Это виноград.
What is it? It is a grape.

pirtûk

Ev çîye? Ev pirtûke.
Bu nədir? Bu kitabdır.
Что это? Это книга.
What is it? It is a book.

tîmsah

Ev çîye? Ev tîmsahe.
Bu nədir? Bu timsahdır.
Что это? Это крокодил.
What is it? It is a crocodile.

Üû

bilûr

Ev çîye? Ev bilûre.
Bu nədir? Bu tütekdir.
Что это? Это свирель.
What is it? It is a pipe.

brûsk

Ev çîye? Ev brûske.
Bu nədir? Bu ildirimdır.
Что это? Это молния.
What is it? It is a lightning.

çaV

Ev çîye? Ev çaVe.
Bu nədir? Bu gözdür.
Что это? Это глаз.
What is it? It is a eye.

keVok

Ev çîye? Ev keVoke.
Bu nədir? Bu göyerçindir.
Что это? Это голубь.
What is it? It is a pigeon.

bivir

Ev çîye? Ev bivire.
Bu nədir? Bu baltadır.
Что это? Это топор.
What is it? It is a axe.

berçaVik

Ev çîye? Ev berçaVike.
Bu nədir? Bu eynökdir.
Что это? Это очки.
What is it? It is glass.

LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABÊYA BI FERHENG

Ww

w erdek

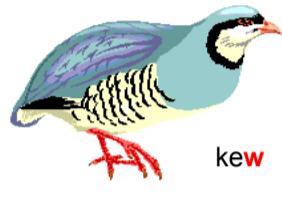

wêne

Ev çîye? Ev werdeke.
Bu nödir? Bu ökdəkdir.
Что это? Это утка
What is it? It is a duck.

ew r

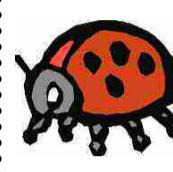

kew

Ev çîye? Ev ewre.
Bu nödir? Bu buludur.
Что это? Это туча.
What is it? It is a cloud.

Ev çîye? Ev kewe.
Bu nödir? Bu kəklikdir.
Что это? Это цесарка
What is it? It is a partridge.

Xx

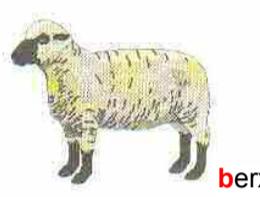

xalxalok

xanî

Ev çîye? Ev xalxaloke.
Bu nödir? Bu arabüzendir.
Что это? Это божья коровка.
What is it? It is a lady-bird.

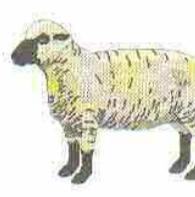

berx

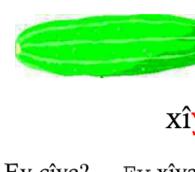
Ev çîye? Ev xaç e.
Bu nödir? Bu xaçdır.
Что это? Это крест.
What is it? It is a cross.

xaç

Yy

xîyar

heyve

Ev çîye? Ev xiyare.
Bu nödir? Bu xiyyardır.
Что это? Это огурец.
What is it? It is a cucumber.

1

çiya

Ev çîye? Ev heyve.
Bu nödir? Bu aydır.
Что это? Это луна.
What is it? It is a moon.

Ev çîye? Ev yeke.
Bu nödir? Bu birdir.
Что это? Это единица.
What is it? It is a one.

Ev çîye? Ev çiyaye.
Bu nödir? Bu dağdır.
Что это? Это горы.
What is it? It is a mountain.

Zz

ziman

zengil

Ev çîye? Ev zimane.
Bu nödir? Bu dildir.
Что это? Это язык.
What is it? It is a tongue.

zerik

Ev çîye? Ev zerike.
Bu nödir? Bu vedrədir.
Что это? Это ведро.
What is it? It is a bucket.

derzi

Ev çîye? Ev derziye.
Bu nödir? Bu iynədir.
Что это? Это игла.
What is it? It is a needle.

ALFABÊ

N b/s	KURDİ		Azerî	Latinî
	ya bi tipêñ latinî	ya bi tipêñ kirili	Cûdî, cêr, ceş, Decle, Cefer, Cemîl, cêv, Cello,	
1	Aa	Aa	Aa	Artêş, armanc, av, agir, azadî, adar, azerî, aram, artêş,
2	Bb	Бб	Bb	Bazid, beran, berf, Baran, ba, bahoz, berbang, bedew, berx
3	Cc	҆҆	Cc	Cûdî, cêr, ceş, Decle, Cefer, Cemîl, cêv, Cello,
4	Çç	Чч	Çç	Çekdar, çem, çar, çepik, çav, çeleng, cil,
5	Dd	Дд	Dd	Dayîk, dewr, dar, dest, Dara, dû, deh, defter, don, dîwar, dinê
6	Êê	Ее	Ee	Êinûr, êvar, êzing, êş, êlek, Êldar,
7	Ee	Яя	Өө	Enî, ewr, erê, Ewreman, Elî, elek, Elegez, Erzurum,
8	Ff	Фф	Ff	Ferat, frtone, Fariz, fil, fûtbol, Ferman, Firat, Fatma
9	Gg	Гг	Gg	Gerilla, Gebar, genim, gellî, germ, golig, gore, goh
10	Hh	Хх	Hh	Hewlîr, havîn, hîrç hêşir, hewar, havîn, humrê, hesp
11	Îî	Ии	Ii	Îsal, înî, bîr, pîr, sîr, Îdrîs, Îsa, îcar, valî, Îbrahîm, Îran
12	Ii	Ьъ	İi	Kirin, birin, firîn, kirîn, Miraz, mirin, minminîk,
13	Jj	Жж	Jj	Jîyan, jûjî, Nûjîn, jor, jér, jehr, jale, jajik, Janna,
14	Kk	Кк	Kk	Kurdistan, karker, kevan, Kemal, Kerük, Kerem, kelem
15	Ll	Лл	Ll	Lûr, legleg, gul, bilbil, dil, Laliş, Lîyla, lazim, lempê, lîmon
16	Mm	Мм	Mm	Mîdîa, merd, mîr, mîvan, masî, meş, Misir,
17	Nn	Нн	Nn	Nan, nêrî, nig, Nîva, nevî, ner, nav, nas, hinar, Hesen,
18	Oo	Оо	Oo	Osê, Oskan, dor, sor, Oric, ode, orxan, Oslo, Duhok
19	Pp	Пп	Pp	Par, piling, pîr, pola, pis, Paşa, Perîşan, pitî, petek, perçe
20	Qq	Qq	-	Quling, qawe, qîr, qelem, qaîş, qat, qeyşî, Qasim, qesir, qend
21	Rr	Рр	Rr	Ro, Rostem, zer, ber, gerilla, reş, ru, rast, ram, aram, zirav
22	Ss	Сс	Ss	Serok, Sîpan, Sencar, sêv, sor, sût, serî, saz, serbaz, Sefer, sê
23	Şş	Шш	Şş	Şores, şev, şe, şene, şîr, şûr, şapik, şalik, şîrfîn, sekir, şewaq
24	Tt	Тт	Tt	Tîr, tîrêj, tam, tas, tî, tendûr, Temam, temaşe, tifing, top,
25	Ûû	Үү	Uu	Kûr û dûr, pêñûs, hûr, şûr, nûr, bûyîn, çûyîn, bûyar
26	Uu	Юю	Üü	Gul, sur, dudu, guh, buhur, kurd, Kurdistan, guhdar, nuh
27	Vv	Вв	Vv	Vala, vrvêşî, vira, vîalî, av, valî, vajî, Vagîf, Van, vala, eva
28	Ww	Ww	-	War, welat, Wecîh, weşandin, Xwedê, Wezîr, Wekîl, walî
29	Xx	Xx	Xx	Xiyal, xewn, xanî, xurtî, Xelîl, xalo, xatî, Xalid, xaç, xêr, xas
30	Yy	Йй	Yy	Yasin, Yusif, Yagub, Yasemen, yeqîn, Yehya, yarmarka
31	Zz	Зз	Zz	Zozan, zer, zêr, zor, zengil, zend, zîv, zelal, Zîver, zêytûn

DIKARI BIXWÎNÎ

Три мирных жителя получили ранения
в результате турецких авиаударов

По меньшей мере
три мирных жителя
были ранены в районе
Кандиль Иракского
Курдистана в результате
авиаударов Турции
за последние 24 часа,
говорится в сообщении,
опубликованном в
четверг, 26 сентября.

Согласно сообщению телеканала "Kurdistan24", воздушные налеты были направлены против партизан "Рабочей партии Курдистана" (РПК) в деревне Зевка, откуда уже были эвакуированы многие жители из-за угрозы турецких бомбардировок. Турецкие военные самолеты обстреливали деревню и в среду вечером, и в четверг, в результате чего трое мирных жителей получили ранения.

РПК и Турция на протяжении более трех десятилетий находятся в военном противостоянии из-за курдского вопроса в стране. Анкара рассматривает курдскую вооруженную группу как "террористическую организацию" и, несмотря на протесты Ирака и Иракского Курдистана, проводит операции по ликвидации партизан РПК на территории соседней страны.

Курдские партии создают альянс для предстоящих выборов в иракских провинциях

Курдские партии создают альянс для предстоящих выборов в иракских провинциях. Девять политических партий Иракского Курдистана сформировали альянс для участия в провинциальных выборах 2020 года в спорных провинциях Киркук, Ниневия и Диала.

"Демократическая партия Курдистана" (ДПК) провела совместную с другими партиями встречу в Эрбите, на которой обсуждалось создание единого фронта, призванного противостоять вызовам на спорных тер-

риториях, которые в настоящее время находятся под властью иракского правительства.

Согласно пресс-релизу, опубликованному после встречи, девять политических партий будут участвовать в выборах под списком "Альянс Курдистана".

В альянс входят ДПК, "Патриотический союз Курдистана" (ПСК), "Движение за перемены" ("Горран"), "Исламский союз Курдистана" (ИСК), "Исламская группа Курдистана" (ИГК), "Исламское движение Курдистана", "Коммунистическая партия

Курдистана", "Демократический социалист Курдистана" и "Курдистан Захматкешан".

Курдские фракции обеспокоены недавним изменением закона о выборах в Ираке, которое, по мнению курдов, исключает из процесса голосования большое количество курдских избирателей. Новый закон дает право голоса избирателям только в местах их происхождения, что исключает возможность проголосовать для сотен тысяч перемещенных лиц.

Саади Пира, член политбюро ПСК, заявил журналистам после встречи, что "Альянс Курдистана" является инициативой по спасению позиции курдов в спорных районах, и что он приветствует любую партию, которая захочет присоединиться к альянсу до голосования. По словам Пира, члены альянса также обратятся в федеральный суд с просьбой внести поправки в статью 14 Закона о выборах, которая наносит вред перемещенным курдам. kurdistan.ru

США направляют в Саудовскую Аравию комплексы Patriot и 200 военнослужащих

США направляют в Саудовскую Аравию зенитно-ракетные комплексы Patriot и 200 военнослужащих. Кроме того, Вашингтон предоставит четыре радиолокационные системы, которые должны укрепить оборону королевства, заявили в министерстве обороны США в четверг, 26 сентября. Глава ведомства Марк Экспер ранее сообщал о планируемой отправке солдат и вооружений, однако не назвал конкретных цифр.

Представитель МВД Саудовской Аравии 14 сентября сообщил о пожарах на двух заводах национальной нефтяной компании Saudi Aramco. Причиной возгорания стала атака беспилотных летательных аппаратов.

Ответственность за нападение взяла на себя дружествен-

ная Ирану вооруженная группировка йеменских повстанцев-хуситов.

Госсекретарь США Майкл Помпео заявил об отсутствии доказательств совершения атак из Йемена. Он назвал их "беспрецедентным нападением на

поставщика энергоресурсов для всего мира" и обвинил Иран в причастности к атакам. Германия, Франция, Великобритания и Саудовская Аравия также возложили на Тегеран ответственность за инциденты, однако тот отверг обвинения. kurdistan.ru

США считают, что добились "усиления давления" на Иран в ООН

США считают, что добились усиления давления на Иран в ООН, заявил спецпредставитель США по Ирану Брайан Хук.

"Мы добились значительного прогресса по увеличению давления на Иран и привлечению его к ответственности за нападение на Саудовскую Аравию. Это нападение — причина, почему мир отворачивается от Ирана", — сказал Хук журналистам в Нью-Йорке.

Он напомнил, что Великобритания, Франция и Германия вслед за США обвинили Иран в нападении. "Это крупнейшее изменение ситуации и дип-

ломатическое поражение для Ирана", — сказал Хук. "Мы призываем все страны присоединиться к "европейской тройке" и осудить Иран, назвав его по имени", — сказал Хук.

Крупнейший экспортёр и один из трех крупнейших производителей нефти Саудовская Аравия после атаки на ее нефтяные объекты 14 сентября сократила добычу более чем вдвое — на 5,7 миллиона баррелей в сутки с обычной отметки примерно в 9,8 миллиона.

Йеменские повстанцы-хуситы, против которых воюет арабская коалиция во главе с Саудовской Аравией, заявили, что атаку совершили бойцы их движения с помощью беспилотных летательных аппаратов. Госсекретарь США Майк Помпео заявил, что нет никаких свидетельств атаки из Йемена, и обвинил в ней Иран. Тегеран отрицает эти обвинения. В частности, президент Ирана Хасан Роухани потребовал предоставить доказательства того, что Тегеран стоит за атакой на саудовские объекты, и призвал протянуть друг другу руки и "потушить пламя в регионе". kurdistan.ru

Лавров призвал к урегулированию ситуации в Персидском заливе через диалог

Москва призывает к урегулированию ситуации в Персидском заливе через диалог без голословных обвинений, заявил глава МИД России Сергей Лавров.

"Искусственно нагнетается напряженность в Персидском заливе. Призываем к преодолению имеющихся разногласий через диалог, без голословных обвинений. Наш вклад — представленная летом этого года обновленная российская концепция колективной безопасности в этом регионе", — сказал Лавров, выступая на Генеральной ассамблее ООН.

В июле МИД РФ представил российскую концепцию безопасности в Персидском заливе на специальном мероприятии в министерстве. Среди предлагаемых Россией мер — отказ от размещения иностранных военных баз в регионе. Документ презентовали аккредитованным в Москве представителям арабских государств, Ирана, Турции, "пятерки" постоянных членов СБ ООН, Евросоюза, ЛАГ и стран БРИКС. kurdistan.ru

Партии Курдистана обсудят выборы в спорных районах

Все политические партии Иракского Курдистана соберутся в субботу, чтобы обсудить предстоящие провинциальные выборы в спорных районах Ирака.

Руководитель выборного офиса "Демократической партии Курдистана" (ДПК) Хосро Горан сообщил журналистам в четверг, 26 сентября, что партии проведут встречу в надежде на формирование единого курдского избирательного списка на провинциальных выборах в спорной провинции Киркук и в других спорных областях с курдским населением.

Встречу, которая должна была состояться в начале этой недели, отложили из-за политических споров.

Ранее члены политбюро ДПК и "Патриотического союза Курдистана" (ПСК) встретились в Эрбите для

переговоров по тому же вопросу.

Ирак назначил провинциальные выборы на апрель 2020 года. Курды обеспокоены тем, что законопроект, запрещающий перемещенным лицам голосовать, пока они не вернутся в свои родные места, является условием, которое кажется невозможным для голосования, поскольку люди не могут вернуться в родные города из-за нестабильности. kurdistan.ru

В Синджаре найдена еще одна братская могила езидов

Местные власти сообщают об обнаружении массовых захоронений езидов, убитых террористами "Исламского государства" (ИГ) в районе Синджар на севере Ирака. В воскресенье в интервью "BasNews" член совета Мера Синджара Хейри Зибан рассказал, что тела были обнаружены в колодцах одного из домов в деревне Гир-Зерик. Точное количество жертв пока неизвестно. По словам чиновника, в ближайшее время начнется эксгумация. Террористы ИГ атаковали езидский район Синджар 3 августа 2014 года после захвата Мосула. Тысячи мирных жителей были беспощадно убиты или похищены, сотни тысяч езидов были вынуждены бежать. Более 3000 человек считаются пропавшими без вести. kurdistan.ru

19

№ 10 (455)

ДИПЛОМАТ

30 Sentyabr-İlon-06 Oktyabr-Cotmeh, sal 2019

Президент Курдистана и делегация министерства финансов США встретились в Эрбите

25 сентября президент Иракского Курдистана Нечирван Барзани принял делегацию мини-

стерства финансов США во главе с помощником министра по борьбе с финансированием тер-

оризма Маршаллом Биллингсли.

В ходе встречи официальные лица обсудили отношения между Эрбilem и Багдадом, и события в энергетическом и банковском секторах в Курдистане и Ираке.

Как сказано в заявлении офиса Барзани, высокопоставленные чиновники также обсудили способы противодействия финансированию терроризма, "подчеркнув, что для того, чтобы полностью искоренить экстремистские и террористические идеологии ИГИЛ, финансовые ресурсы ИГИЛ должны быть ликвидированы, а их финансовая деятельность должна быть заблокирована". [kurdistan.ru](#)

На сирийско-иракской границе вновь атакованы цели

В районе сирийского населенного пункта Аль-Букамаль на границе с Ираком, где действуют шиитские военизированные отряды, вновь были атакованы цели. Об этом сообщили активисты в Сирии. За последние недели уже поступало несколько сообщений об атаках в районе Аль-Букамала.

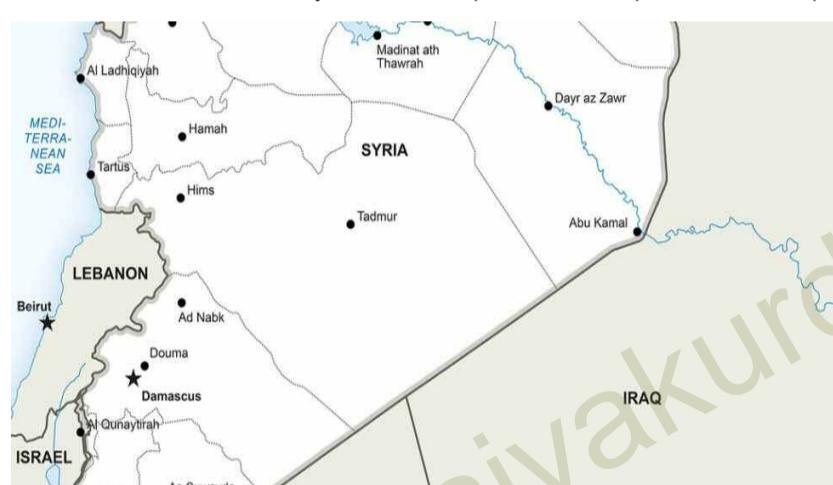
В начале недели сообщалось о двух нападениях в районе этого населенного пункта. Согласно сообщениям, никто не пострадал.

Телеканал "Аль-Хадат" передал, что самолеты бомбили базу шиитских военизированных отрядов в районе города Эль-Фаллуджа к северо-западу от Багдада. Сообщалось, что атака была осуществлена при участии нескольких неопознанных самолетов в районе озера Тартар.

Ранее в тот же день телеканал "Аль-Маядин" сообщил, что

неопознанный самолет совершил нападение на базу возле

шиитские военизированные отряды, поддерживаемые Ира-

аэропорта в западном Ираке, где действуют военизированные отряды.

В последнее время было совершено несколько таинственных нападений на позиции и склады оружия сил "Аль-Хашд аш-Шааби", которые включают

ном. Некоторые из этих атак были приписаны Израилю, который хранит молчание, но премьер-министр Биньямин Нетаниягу неоднократно намекал, что Израиль действует против базирования Ирана также в Ираке. [kurdistan.ru](#)

Союз студентов Курдистана отметил вторую годовщину референдума о независимости

Союз студентов Курдистана 25 сентября провел в Эрбите собрание, посвященное второй годовщине исторического референдума по независимости Иракского Курдистана. В начале мероприятия была открыта выставка, на которой были представлены снимки, сделанные во время прове-

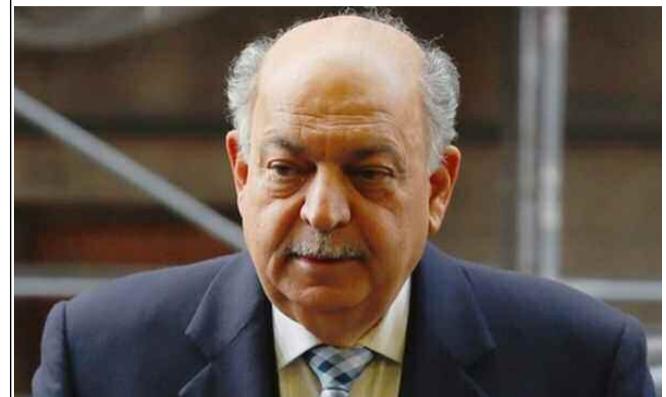

дения референдума, а после был показан спектакль и вручены награды ряду писателей и журналистов, которые поддержали исторический референдум. 25 сентября 2017 года в Курдистане был проведен референдум о независимости от Ирака, получивший поддержку в 93% голосов.

Эрбиль и Багдад работают над "дорожной картой" по урегулированию нефтяных споров

Эрбиль и Багдад разрабатывают "дорожную карту" для урегулирования их нефтяных споров. Об этом 28 сентября заявил министр нефти Ирака Тамир Гаджбан.

В интервью "Kurdistan24" министр сказал, что и Курдистан, и Ирак должны основываться на 111-й и 112-й статьях Конституции страны, согласно которым нефть и газ предназначены для всех иракцев.

Он также отметил, что обе стороны уже договорились разрешить оставшиеся споры на основе Конституции Ирака.

Эрбиль и Багдад стремятся наравне участвовать в производственном процессе и вместе получать прибыль, добавил иракский министр. [kurdistan.ru](#)

Арабские племена подтверждают поддержку Курдистану во вторую годовщину референдума о независимости

Отмечая вторую годовщину референдума о независимости Курдистана, арабские племена иракской провинции Ниневия вновь подтвердили свою поддержку автономного региона, заявив, что государственность является законным правом народов.

Представитель арабских племен Ниневии Мозахим Хузэц рассказал в интервью "BasNews", что его соплеменники приняли активное участие в проведении референдума в 2017 году, поскольку считают, что курдская нация, как и любая другая в мире, имеет полное право требовать своей независимости "после достаточных страданий от несправедливости" в прошлом.

Он поздравил видного лидера курдов и бывшего президента Курдистана Масуда Барзани и народ Курдистана со второй годовщиной этого исторического события.

25 сентября 2017 года в Курдистане и на спорных курдских территориях Ирака был проведен референдум о независимости. Почти 93% голосов были отданы за отделение от Ирака. [kurdistan.ru](#)

КРГ репатриирует останки жертв "Анфала", эксгумированные в Мусанне

Региональное правительство Курдистана (КРГ) готовится вернуть останки курдов-жертв кампании "Анфаль" (геноцида, совершенного бывшим иракским режимом партии "Баас"), обнаруженные в южной провинции Мусанна. Как сообщил сотрудник министерства по делам мучеников и Анфала КРГ Сирван Джаяль, к возвращению готовят в общей сложности 171 тело, в том числе тела 97 женщин и 74 детей. Кампания геноцида курдов под названием "Анфаль" была проведена режимом Саддама Хусейна в 1980-х годах. По словам курдского чиновника, над эксгумацией массовых захоронений, включая те могилы, которые содержат курдские останки жертв кампании "Анфаль", с 2003 года работает кувейтская специальная группа. Для дальнейших раскопок массовых захоронений из представителей иракского, курдского и кувейтского правительства должна быть сформирована совместная группа. [kurdistan.ru](#)

ДИПЛОМАТ

№ 10 (455) 30 сентября - 6 октября 2019-год ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

Барзани и посол Катара обсудили двусторонние связи

Президент правящей "дистана" (ДПК) Масуд Барзани 28 сентября принял посла

"Демократической партии Кур-

дистана" (ДПК) Халида Хамада аль-Слести.

Согласно отчету о встрече, Барзани и катарский посланник обсудили отношения между Эрбилем и Дохой, подчеркнув готовность обеих сторон к дальнейшему укреплению связей в различных областях потенциального сотрудничества.

Посол аль-Слести приветствовал стабильность в Курдистане с продолжающимся благоприятным развитием событий в различных областях экономики. kurdistan.ru

Сирия требует вывода американских и турецких войск с территории страны

Министр иностранных дел Сирии Валид аль-Муалем потребовал в субботу немедленно вывести с территории его страны американские и турецкие войска, предупредив, что сирийские военные имеют право принять "ответные меры" в случае отказа.

Около 1000 американских военнослужащих продолжают борьбу с боевиками "Исламского государства" на территории Сирии. Турция также провела на севере Сирии несколько военных атак против "ИГ" и курдских повстанцев из Отрядов народной самообороны.

"Все иностранные силы, действующие на наших территориях без нашего разрешения, являются оккупационными силами и должны немедленно покинуть [Сирию]", - заявил глава МИД Сирии, выступая на ежегодном собрании мировых лидеров в ООН. "Если они откажутся, у нас есть право принять любые

ответные меры в соответствии с международным законодательством", - сказал аль-Муалем.

"Соединенные Штаты и Турция продолжают незаконно присутствовать на севере Сирии", - добавил министр, имея в виду попытки Вашингтона и Анкары создать "зоны безопасности" внутри Сирии "в нарушение Устава ООН".

Турция планирует построить внутри зоны безопасности жилье для расселения 1 миллиона сирийских

беженцев.

Страны Запада обвинили российские и сирийские войска в гибели мирных жителей на северо-западе Сирии. Москва и Дамаск эти обвинения отрицают, заявляя, что они ведут войну против боевиков.

"Мы полны решимости продолжить нашу войну против терроризма во всех его формах, вплоть до уничтожения последнего оставшегося в живых террориста", - заявил глава сирийского МИД. kurdistan.ru

Сирия: США и Турция провели еще один совместный вертолетный патруль

В субботу, 28 сентября, два союзника по НАТО, США и Турция, провели еще одно совместное вертолетное патрулирование в Сирии в рамках создаваемой ими "Зоны безопасности". По данным агентства "Anadolu", 4 вертолета вылетели из Шанлыурфы на юго-востоке Турции, где Вашингтон и Анкара создали совместный операционный центр, и пролетели над сирийской стороной границы. kurdistan.ru

ТӘSİSÇİ VƏ BAŞ REDAKTOR:
TAHİR SÜLEYMAN
İMTİYAZ Ü SERNIVİSAR:
TAHİR SİLÈMAN
УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:
ТАХИР СУЛЕЙМАН
Tel.-whatchap:
+994 50 352-33-18, 55 202-73-53

Baş redaktorun müavini:
Ramiz Qərib
Xüsusi müxbir:
Tariyel Cəlil
Региональный корреспондент:
Анар Балаев
Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

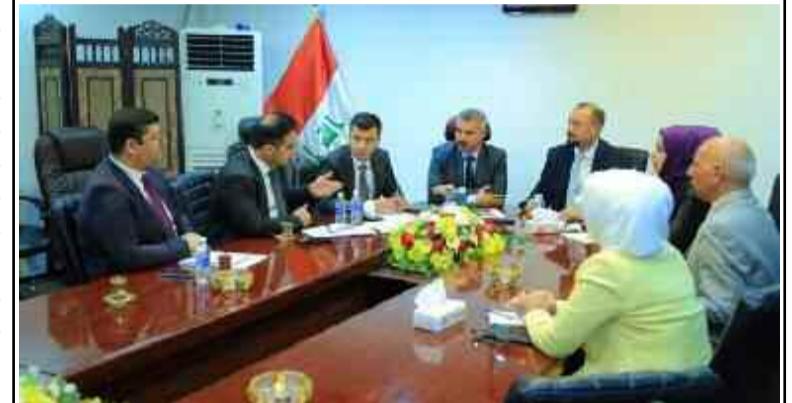
Ünvan: Bakı şəhəri Az1040, küçə
S.Mehmandarov ev 25, mənzil 17
Navnisan: Bakû Az1040, soqaq
S.Mêhmandarov xani 25, mal-17
Адрес: Баку Az1040, улица
С.Мехмандаров дом 25, кв.-17

Qəzet "Diplomat" qəzeti bilgisayar
mərkəzində yığılıb səhifələnib və
"Mətbuat" mətbəəsində çap olunmuşdur.
e-mail: hewler@mail.ru
Şəhadətnamə: NFŞ 005004966
BUSB-un Sabunçu rayon filialı
VÖEN 1800061582
H/h 438010000
Sifariş: 1500

Делегаты парламента Курдистана встретились в Багдаде с иракскими коллегами

Делегаты парламента Иракского Курдистана 27 сентября встретились с иракскими коллегами в Багдаде, чтобы обсудить споры между Курдистаном и Ираком.

Как рассказал в интервью "BasNews" член курдской делегации Сарко Азад, в ходе встречи стороны обсудили проблемы, стоящие между Эрбилем и Багдадом, и курдские представители заявили, что Курдистан ожидает сохранения всех своих конституционных прав при достижении каких-либо соглашений с Ираком.

Самым важным вопросом встречи был размер бюджета Курдистана в законопроекте о бюджете Ирака на 2020 год.

Сарко Азад также отметил, что этот вопрос обсуждался с членами комитетов по финансам и природным ресурсам при парламенте Ирака, и что Курдистан надеется, что Эрбиль и Багдад достигнут окончательного соглашения к концу октября. kurdistan.ru

Лавров допустил создание американо-турецкой зоны безопасности в Сирии

РФ обсуждает с США и Турцией вопрос о создании американо-турецкой зоны безопасности в Сирии, она должна быть создана при уважении суверенитета и целостности САР, заявил глава МИД РФ Сергей Лавров.

"Насчет турецко-американских переговоров – это, как говорится, турецко-американские переговоры. Мы, естественно,

затрагиваем эту тему в отношениях наших и с турками, и с американцами по одной и главной и очень важной причине – все это происходит на территории САР", - заявил Лавров на брифинге в ООН.

Он напомнил, что "и Турция, и США торжественно подписывались под многими документами, голосовали за резолюции, в которых четко записано, что все мы должны уважать суверенитет и территориальную целостность САР".

"С этой точки зрения нам небезразлично, как эта тема будет решаться", - добавил он. kurdistan.ru